პროლეტარელო შეერთდით

კომუნისტი

წელიწადი მეოთხე

ს. ტ. ს.
ცენტრ. და თბილისის კომი. ტეტის და სრულ. სამეურ. მ., ბ., ნ.-არმ და მაბარლსთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ორგანო

რედაქცია: თბილისი, კრუზენშტეინის ქ. № 4.

მთავარი კანტორა: ტბილისი, რუსთაველის პრ., № 24 მე 2 სართული).

რედაქციის მიღება საქმისათვის ყოველდღე გარდა კვირა უქმეებისა დილის 9—2 ს. ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14 76 მდივნის № 19 საერ. №

ხელის მოწერის თვიური ფასი შემდეგი: პარტიულ ორგანიზაციებისა და პროფკავშირებისათვის მიტანით: ქალაქში—140 ათასი მანეთი, პროვინციაში—180 ათ. მ. ყველა დანარჩენ ხელის მომწერთათვის მიტანით: ქალაქში 200 ათ. მ. პროვინციაში 240 ათასი მ. განცხადებ—10 ათ. მ. ნომპარელის სტრიქონი. სამგლოვიარო განცხადება 300 ათასი მ. ტელეფონის № კანტორისა № 5—48.

ერთიანი ფასი 10,000 მან.

პროვინციაში 12,000 მან.

№ 129 შაბათი, 10 ივნისი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი შაბათი, 10 ივნისი 1922 წ. № 129

შაბათს, 10 ივნისს, საღამოს 6 საათზე ყოფ. ქალაქის თვითმართველობის შენობაში შედგება

თბილისის აღმასრულებელ კომიტეტის სხდომა

მნიშვნელოვანი საკითხების გამო სავალდებულოა ყველა წევრების თავის დროზე გამოცხადება.

მდივანი: **მესხი.**

ორშაბათს, 11 ივნისის 12-ს, საღამოს 6 საათზე, სახელმწიფო ოპერის დარბაზში შესდგება

თბილისის ქალაქის საბჭოს პლენუმის სხდომა

საქართველოს პროფ-კავშირთა პლენუმის, კავშირების ცენტრალურ გამგეობის, ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტების და ადგილობრივ კომიტეტებთან ერთად.

დღის წესრიგი:

1. მოხსენება აბხ. ორახელაშვილისა, ესერების პროცესის შესახებ.
2. მიმდინარე საკითხები.

საკითხების დიდი მნიშვნელობის გამო ყველა წევრებისა და კანდიდატების დასწრება სავალდებულოა. სხდომა გაიმართება, რამდენი წევრიც არ უნდა დაესწროს.

მდივანი **მესხი**

2—1

კვირას, 11 ივნისს დილის 10 საათზე პროფკავშირების საბჭოს დიდ დარბაზში გაიხსნება

თბილისის მუშაოველ ქალთა მესამე საქალაქო კონფერენცია

საქ. კომპარტიის თბილისის კომიტეტის ქალთა განყოფილება.

სახალხო განკის ვალდებულებათა გამოცემა და ფინანსების გაჯანსაღება

ჩვენი ფინანსების გაჯანსაღება და ფულის ტრიალის მოწესრიგება ეკუთვნიან იმ კითხვათა კატეგორიას, რომელთა გადაწყვეტას ობიექტიური შესაძლებლობის ფარგლებში კატეგორიულათ მოითხოვს ინტერესები ჩვენი ეკონომიური ცხოვრების, ფართო მასების ინტერესები. სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლის ნაწილი, აშენებული მხოლოთ ემისიაზე ან უმთავრესათ მასზე, მხოლოთ დროებით და ძალაუნებურათ შეიძლება იქნეს მოთმენილი; მისი სარგებლიანობა ფრიად შედარებითია, შეიძლება ითქვას, „მოჩვენებითია", ხოლო შედეგები მისი, უარყოფითი ეფექტები და კვალი, რომელსაც სტოვებს სამეურნეო ცხოვრებაში, სპეციალურათ ბაზრის სფეროში, უაღრესათ საზარალოა და მატარებელი დამღუპველი შედეგების. ამიტომ მბეჭდავი მანქანის თუ შეჩერება არა—რაც ჯერ ჯერობით კიდევ მოუხერხებელია—ყოველ შემთხვევაში მისი ტრიალის შესუსტება და მინიმალურ მინიმუმამდე დაყვანა, აუცილებელია და ამ აუცილებლობის გვერდის შევლა დაუსჯელათ არავის შეუძლია. ეს საჭიროება შეგნებულია ყველგან, სხვათა შორის საბჭოთა რესპუბლიკებში და კერძოთ ჩვენშიაც, სადაც ამ ზომის განხორციელების მხრივ, ჩვენის ცნობით, მდგომარეობა ბევრათ უფრო უკეთესია, ვინემ მეზობელ ძმურ რესპუბლიკებში. ამნაირათ შემცირება ემისიის არის ის უნივერსალურათ შეცნობილი საჭიროება, რომელიც უნდა გატარდეს ენერგიულათ, შეურყევლათ და თანდათანობით, რამდენადაც ამის შედეგათ ჩვენ შევსძლებთ (და ეს მოსახერხებელია საზოგადოთ მოუწესრიგებელი მეურნეობის პირობებში) ფულის ღირებულების დაცემას, ამ დაცემის შეჩერებას და თვით ფულის ერთეულის განმტკიცებას, სტამბილიზაციას მისას. მაგრამ ეს გულისხმობს სახელმწიფოსთვის სხვა შემოსავლის წყაროს გაჩენას თავის მიმდინარე ხარჯების დასაფარავად. აქედან—აუცილებლობა ფულის გადასახადების სისტემის, რაც უკვე მიღებულია და ტარდება საკმაოთ რეგულიარულათ. კითხვის ამ მხარეზე ჩვენ არ შევჩერდებით. ამ ჟამათ ჩვენ გვაინტერესებს სპეციალურათ ბაზრის მოთხოვნილება ფულში და მისი ტრიალის მოწესრიგების საკითხი.

მიუხედავად ფულის ღირებულების ისეთი დაცემისა, როგორსაც ადგილი აქვს ყველგან და განსაკუთრებით ჩვენ რესპუბლიკებში ცოტა თუ მეტი განსხვავებით, ის მაინც წარმოადგენს, თუ არა ერთათ ერთს, ყოველ შემთხვევაში, ჯერ კიდევ უმთავრეს საშუალებას საქონლის გაცვლა-გამოცვლისას. ბაზარს ესაჭიროება ჯერ ერთი—საკმაო რაოდენობა ფულის ნიშნების და მეორეთ—ადგილათ სამანიპულიაციოსი, რომ მან შეასრულოს თავისი როლი. თუ მივიღებთ დამტკიცებულათ ზოგი ამხანაგების იმ აზრს, რომ ფულის საჭირო რაოდენობა, და მეტიც, მოეპოება ჩვენ ბაზარს, იგივე არ შეიძლება ითქვას ამ ფულის ტრიალის ტემპის შესახებ, რამდენადაც მას ხელი უნდა შეუწყოს ფულის ნიშნების ღირსებამ ე. ი. მისმა ნომინალურმა ფასმა. საქმე იმაშია, რომ ეს ღირსება ჩვენში არ აღემატება ხუთ ათასს. და ეს აძნელებს დიდი ეკვივალენტების მოძრაობას. გარისაგალი ამ მდგომარეობიდან შეიძლება ყოფილიყო ერთი და შედარებით „ადვილი": ემისია დიდი კაპიტალის სახელმწიფო ექსპედიციის მიერ. მაგრამ ეს მიგვიყვანდა თანდათან და აუცილებლად იმავე გამოსავალ წერტილთან, რომელსაც ჩვენ გვინდა, როგორადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, მოვცილდეთ და რამოდენიმეთ ვახერხებთ კიდევაც. რასაკვირველია, შეიძლებოდა უკვე წინდაწინვე გარკვეული რაოდენობის ფარგლებში „მენეჯრობა" დ დ „პატარა" ღირსების კუპიურების გამოცემაში ისე, რომ გადალახული არ ყოფილიყო ეს საზღვრები მაგრამ ცხადია ეს იქნებოდა დროებით და, რაც უმთავრესია, შექმნიდა რამოდენიმე ხნის განმავლობაში ისეთ დასაქნს, რომელზედაც ფეხს შეკავება გაძნელებდათ და ამნაირათ, „ფატალურათ", დღეს ერთეულათ მიჩნეული ჩვენი ფულის ნიშანი გაიზრდებოდა, ფულის ღირებულება კვლავ დასაქანი ხაზით ძირს დაეშვებოდა. ამიტომ დადგა ამოცანა, სახელმწიფო ემისიის გაუდიდებლათ, ისეთი საშუალების შექმნის, რომელიც გადვილებდა საქონლის გაცვლა-გამოცვლის საქმეს, და აუარებელ ბონების დაუძვრელათ—რაც დიდ სიძნელეს წარმოადგენს—ხმარებაში ისეთი ნიშნების შემოტანის, რომელიც შეასრულებდა აღებ-მიცემობის საშუალების როლს დაინტერესებულთა შორის, მაგრამ იქნებოდა მოკლებული სახელმწიფოს ჩვეულებრივ გარანტიას.

ამ მიზნით, ანგარიშების გასასწორებლათ და ფულის ტრიალის გასაადვილებლათ საქართველოს სახალხო ბანკი უშვებს ახლო მომავალში ასი, ხუთასი ათასიანების და 1, 5 მილ. ღირსების ვალდებულებებს, რომელთა მქონეებელს შეუძლია თავის საჭიროებისათანავე წარადგინოს ისინი ამ ბანკში ან მის ფილიალებში სათანადო რაოდენობის უკვე სახელმწიფო ბონებზე გადასაცვლელათ, რომლის შესრულების გარანტიას ბანკი იძლევა.

ეს ვალდებულებანი არ არის სავალდებულო ყველასათვის, ის არ ატარებს სახელმწიფო ემისიის ბეჭედს, რომლის უფლება ჩვენში არა აქვს ამ ბანკს. ვალდებულებებს მიიღებს ის, ვინც ენდობა მათ გამომცემელს, ვინც დარწმუნებულია, რომ ბანკის სალარო უზრუნველ ჰყოფს ვალდებულებათა განაღდებას დაინტერესებულთა პირველი მოთხოვნილებისათანავე ყველგან, სადაც ამ დაწესებულებას აქვს თავისი განყოფილებები ან სათანადო კორესპონდენტები.

ჩვენ მიგვაჩნია არსებულ პირობებში ეს ზომა მიზანშეწონილათ, და რადგან ცხადია, რომ სახალხო ბანკს შესწევს საშუალება ამ დაწესებულების ცხოვრებაში გასატარებლად, ის სავსებით შეასრულებს მასზე დაკისრებულ მოვალეობას, გაანაღდებს ყოველთვის მის მიერ უკვე მოპოებულ ნდობას. ეს იქნება იმავე დროს დიდი საქმე ჩვენი ფინანსების გაჯანსაღების გზაზე და ხელს შეუწყობს მთელი ეკონომიურ ცხოვრების ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენებას.

ᲧᲕᲘᲗᲔᲚᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲠᲝᲕᲔ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ჩვენ ქვემოდ მოგვყავს რეზოლიუცია სოციალისტურ პარტიების ყრილობისა, რომელიც შემდგარა ბრიუსელში. ამ ყრილობაზე წარმოდგენილი ყოფილან ინგლისის, საფრანგეთის და ბელგიის მუშათა პარტიები. რეზოლიუცია აღნიშნავს, რომ კაცობრიობას კვლავ მოელის უბედურება ახალი ომების სახით. გენუას კონფერენციამ ვერ გაამართლა იმედები, რომელსაც თურმე ამყარებდნენ მაზე. ხსენებულ პარტიებს საჭიროდ მიაჩნიათ, რომ პროლეტარიატმა გავლენა მოახდინოს ჰაგის კომისიის მუშაობაზე და ამ მიზნით მოწვეულ იქნას მუშათა კონფერენცია ჰაგაში, და საერთოდ ამ პარტიებს გადაუწყვეტიათ „განაგრძონ ბრძოლა", რომლის მიზანია მაოფლიოს მშვიდობიანობის უზრუველყოფა.

დამახასიათებელია ეს ფრაზა „განაგრძონ ბრძოლა". ჩვენ არ ვიცით, როდის აწარმოებდნენ ეს შეთანხმებული პარტიები ბრძოლას მშვიდობიანობისათვის, რაც იმავე დროს ნიშნავს ბრძოლას ბურჟუაზიის და მისი წყობილების წინააღმდეგ, რომელიც ძირს უთხრის ამ მშვიდობიანობას. სამაგიეროდ ჩვენ კარგად ვიცით, რომ სწორედ ამ, მუშათა კლასის მოღალატე პარტიებს მიუძღვით უდიდესი დანაშაული მსოფლიო ხოცა-ჟლეტაში, როცა ისინი თავიანთ ქვეყნების იმპერიალისტურ მთავრობებს ამოუდგნენ გვერდში, მშრომელი მასსები ერთმანეთს დაატაკეს და ზღვა სისხლი დაალვრევინეს კაპიტალის სამსხვერპლოზე. მათი ეს გამეკლეული პოლიტიკა არ შეწყვეტილა მთელი ომის განმავლობაში და შემდეგშიაც; დღემდე ისინი მუშათა კლასს ჩაჩიჩინებენ ბურჟუაზიასთან ზავს, თანამშრომლობას და ცდილობენ შეაკავონ ივი გადა ჭრილ მოქმედებიდან ექსპლოატატორების წინააღმდეგ. და თუ დღეს საერთაშორისო ბურჟუაზია ახალ ომებს უმზადებს კაცობრიობას და შეტევაზეა გადმოსული პროლეტარიატის წინააღმდეგ, რათა მას უკანასკნელი ლუკმა გამოგლიჯოს პირიდან, ამის მთავარი მიზეზი ეს შემთანხმებული პარტიებია, რომელნიც ანელებენ მუშათა კლასის რევოლიუციონურ ენერგიას და ხელს უწყობენ კაპიტალისტურ წყობილების გამაგრებას. და ამაზე შორს არ წავა უტოფორმა, ციინიზმი, როცა ეს ხალხი თვალთმაქცურად ლაპარაკობს რაღაც ბრძოლის გაგრძელებაზე. მართალია, ისინიც იბრძვიან, მაგრამ იბრძვიან მშრომელი ხალხის წინააღმდეგ ბურჟუაზიის სასარგებლოდ.

საყურადღებოა რეზოლიუციის სხვა ადგილებიც: „უნდა უზრუნველვყოთ მშვიდობიანობა, რომელსაც საფრთხეს უმზადებს მთავრობების უგუნურობაო", ვკითხულობთ იქ. „მთავრობების უგუნურება" მორჩა და გათავდა. სიტყვაც არ არი დაძრული ყოველგვარ ომიანობის და უბედურებისათვის, კაპიტალისტურ წყობილების დამხობის აუცილებლობაზე, რათა მ ღწეულ იქნას საყოველთაო ზავი და ხალხის კეთილდღეობა. ამ „სოციალისტებს" ფიქრადაც არ მოსდით მოუწოდონ მუშათა კლასს კაპიტალიზმის ცხეხ-სიმაგრის საერთაშორ. მათ მოუნდომებიათ ბურჟუაზიულ წყობილების ჩარჩოებში მშვიდობიანობის დამყარება. ეს რა თქმა უნდა, უტოპიაა, და ეს მათაც კარგად იციან. მხოლოდ მათი მიზანი, როგორც ბურჟუაზიის აგენტების, იმაში მდგომარეობს, რომ მუშათა კლასი გააბრიყვონ და ექსპლოატატორების მონობაში დატოვონ.

„პროლეტარიატმა იცის, ნათქვამია შემდეგ რეზოლიუციაში, რომ ამ მიზნის მიღწევა (მშვიდობიანობის დამყარება) შესაძლებელია მხოლოდ მუშათა ორგანიზაციების მჭიდრო თანამშრომლობით". სრული ჭეშმარიტებაა, რომ დღეს დღეობით დაქაქსული მუშათა კლასის დარაზვა, გაერთიანება, ერთიანი ფრონტის განხორციელება ძირითადი პირობაა მისი გამარჯვებისათვის. მხოლოდ საკითხავია, როგორ ეკიდებიან თვითონ ეს ხსენებული და ყველა შემთანხმებელი პარტიები ერთიანი ფრონტის იდეას? ხელს უწყობენ მას ბატარებას ცხოვრებაში, თუ ჰირიქით ცდილობენ ის ჩაშალონ და მუშათა კლასი დატოვონ დაქუცმაცებული? ერთიან ფრონტის საკითხის ისტორია სწორედ იმას გვეუბნება, რომ ისინი აშკარად ადგანან მეორე გზას. მეორე ინტერნაციონალის პარტიები საბოტაჟს ეწევიან ერთიანი ფრონტის საქმეში. ჯერ ისინი ცდილობდნენ ბერლინის თანამბრძოლის შეშლას, შემდეგ ურცხვად არღვევდნენ იმ მცირე დენ შეთანხმებას, რომელიც ძლივს ძლივობით იქნა მიღწეული ამ თანამბრძოლზე, ბოლოს მათ არ მოისურვეს მუშათა მსოფლიო კონგრესის მოწვევა, რომელიც ერთი მთავარი მუხლი იყო ბერლინის შეთანხმების, და სხვა უამრავი ფაქტები, მათი მოქმედებანი ადასტურებენ, რომ ისინი წინააღმდეგი არიან მუშათა ერთიანი ფრონტის. და ამის შემდეგ რა რეალური ღირებულება უნდა ჰქონდეს ზევით მოყვანილ ლიტონ განცხადებას მუშათა ორგანიზაციების თანაშრომლობის შესახებ. როცა ისინი საქმით ყოველ ფეხის გადადგმაზე უარყოფენ ამ თან მშრომლობას!

შემდეგ რეზოლიუციაა ეხება კერძოთ საფრანგეთ-გერმანიის დამოკიდებულებას რეზოლიუცია მოითხოვს ამ ორ სახელმწიფოს შორის ურთიერთობის მშვიდობიანად მოგვარებას **ვერსალის ავანტიურ ხელშეკრულების საფუძველზე.** ეს რაიმე გაუგებრობა დაიბადება ამ ხელშეკრულების შესრულების დროს ნათქვამია რეზოლიუციაში, საქმე უნდა გაარჩიოს სამდიანტორო სასამართლომ, **თანამედროვე საერთაშორისო უფლების თანახმად** აქ დამახასიათებელია ყოველი წინადადება: „სოციალისტების" მიერ ვერსალის ხელშეკრულების მ ღება, ბურჟუაზიული საერთაშორისო სამართლის ავტორიტეტის აღიარება და სხვ. ცხადია, რომ ვერსალის ნიადაგზე გერმანია-საფრანგეთს შორის ნორმალურ ურთიერთობის ჩამოგდება, ევროპაში მშვიდობიანობის დამყარება და ეკონომიური ცხოვრების აღორძინება ყოვლად შეუძლებელია. და ყოველი ჭეშმარიტი სოციალისტი ვალდებულია ებრძოლოს ვერსალის ხელშეკრულებას, მოითხოვოს მისი გაუქმება. ხსენებული პარტიები კი, როგორც ეს შეფერილი ანტანტის იმპერიალიზმის აგენტებს, მხარს უჭერენ ვერსალის ხელშეკრულებას და აკანონებენ იმ გაუგონარ ძალმომრეობას, რომელსაც ამ ჟამად ადგილი აქვს.

საერთოდ განხილული რეზოლიუცია სავსებით ღირსია მათი ავტორების, 2 ინტერნაციონალის პარტიების. ეს რეზოლიუცია ერთხელ კიდევ აშკარად ხდის მთელი მუშათა კლასის წინაშე მათ მოღალატეობას და ნაღაბს ხდის მათ, როგორც ბურჟუაზიის აგენტებს. პროლეტარიატი, რა თქმა უნდა, ამ გარემოებას გაითვალისწინებს და შესაფერ მსჯავრს დასდებს თავის გამცემლებს. მუშათა კლასი უკვე ირაზვება, თავის უფლებებ ამ გავყიდველ ლიდერების გავლენისაგან და ემზადება გადამწყვეტ იერიშისათვის კაპიტალიზმის ცხეხ-სიმაგრის ასაღებად. და ამ ძველი მსოფლიოს ნანგრევებ ქვეშ ის მოაქცევს არა მარტო თავის პირდაპირ ექსპლოატატორებს, არამედ მათ დამბაჯებსაც, მუშათა კლასის მოღალატეებს. ეს მათი ღირსეული სასჯელი იქნება.

გ. კ.

სრულიად საქართველოს ახალგაზრდათა კომკავშირის მეორე ყრილობის ნაკაზი

5 ივნისს გახსნილმა საქ. ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის მეორე ყრილობამ დაათავა თავისი მუშაობა.

პირველ ყრილობაზე, 1921 წლის აგვისტოში, კავშირმა, ყრილობის სახით, ერთგვარი დემონსტრაცია მოახდინა თავისი მენშევიკურ ბატონობის ჯოჯოხეთურ პირობებში გამოვლილ ორგანიზაციის. პირველ ყრილობაზე დასმული კითხვები ატარებდენ უფრო, თუ შეიძლება ასე ითქვას ზერელე ხასიათს, როგორც უმთავრესი დამსახურება პირველი ყრილობისა იყო ის, რაც მან შესძლო ფაქტიურათ გაერთიანება ამიერ-კავკასიის ქვეყნების კომუნისტურ კავშირებთან. რამაც გააჯანსაღა ერთიანი ატმოსფერა, რომელიც მოდებული იყო ფართეთ როგორც საქართველოში, ისე აზერბაიჯანში და სომხეთში. პირველ ყრილობის შემდეგ წარმოებული მუშაობა კავშირისა, სულ სხვაგვარ ხასიათს ატარებდა. შედარებით პირველ პერიოდთან, კავშირის განვითარებისა ამ მეორე ხანაში ბევრათ მეტი გაკეთდა. ახალი ეკონომიური პოლიტიკა, მიღებული 1921 წლის პირველ თვეებში, პრაქტიკულ ფორმებში ისხმება სწორეთ შემოდგომიდან. ის ახდენს თავის გავლენას კავშირის ყოველ მუშაობის დარგში და გავლენას უარყოფს. პირველიდან მეორე ყრილობამდის, მთელი 9 თვის განმავლობაში კავშირის განვითარებამ იმდენი სერიოზული საკითხები წამოაყენა, რომელნი გამოცდილება დაგროვა, რომ საჭირო იყო ყრილობის რაც შეიძლება დაჩქარებითი მოწვევა, რათა მას პასუხი გაეცა ყველა ამ კითხვებზე და სათანადოთ გამოეყენებია ის გამოცდილება, რომელიც მივიღეთ განვლილ ხანაში.

რა მოგვცა არსებითად მეორე ყრილობამ და რით შეიძლება მივანიჭოთ უპირატესობა მას, პირველ ყრილობასთან შედარებით? ყველა ამხანაგები, წევრი თუ არა წევრი კავშირის, რომლებიც კი იღებდენ მონაწილეობას ყრილობის მუშაობაში დარწმუნდებოდენ იმაში, რომ კომუნისტური ახალგაზრდობის მეორე ყრილობა იყო უაღრესათ საქმიანი, გამომდინარე მდგომარეობის გონიერი შეფასება და აწონ-დაწონიდან, რომ ის მოკლებული იყო ყოველგვარ „ფრაზას", და უსაქმობისაგან კომკავშირმა დაუმტკიცა სწორეთ მეორე ყრილობით, როგორც თავის უფროს ხელმძღვანელ ძმას, კომპარტიას, ისე საბჭოთა ხელისუფლებას, რომ ის არის სერიოზული, ურყევი, კომუნისტური პრინციპებით შეიარაღებული და საქმიანობით დაინტერესებული ორგანიზაცია, რომ ის აწარმოებს სერიოზულ მუშაობას, რომელიც უზრუნველყოფს საბჭოთა ხელისუფლების განმტკიცებას. სხვა მრავალთა შორის ყრილობამ აღიარა თავის დაკვრელ და უმნიშვნელოვანეს ამოცანათ აქტიური ხელმძღვანელობა საქართველოს მუშურ გლეხური ახალგაზრდობისა, მუშაობა მუშათა ახალგაზრდობის შრომის, მდგომარეობის და განათლების გასაუმჯობესებლათ ახალი ეკონომიური შექმნილ პირობებში, უმუშევრებათ დატოვებულ ახალგაზრდობის საგრძნობი რაოდენობა კვლავ წარმოებაში ჩაბმა და მათში პროფ-ტეხნიკური განათლების შესახებ ყრილობამ აღიარა, რომ საქართველოს ახალგაზრდობის დიდი ნაწილი სხვადასხვა შავნასტური და ოპორტიუნიტულ ორგანიზაციების წყალობით დაშლის გზაზე სდგას.

ბრძოლა ამ „სოციალისტური" პირბადე ჩამოფარებულ ნაძდვილათ კონტრრევოლუციონალურ ორგანიზაციებთან, იქნება თავდები საქართველოს განსაკუთრებით გლეხური მოსწავლე ახალგაზრდობის პოლიტიკურათ დაღუპვისაგან გადარჩენისა. ყრილობამ აღნიშნა საბჭოეთიროთ, რომ მუშური ახალგაზრდობა ოდნავათაც არ წამოგებულა ამ ორგანიზაციების ანკეტზე. ამ უკანასკნელებს მხოლოდ ინტელიგენციაში მოუხერხებიათ თავის გამრყვნელი გავლენის გავრცელება, რომლის დროზე და დაუზოგველი ლიკვიდაცია სდგას წესრიგში. სპორტიული ორგანიზაციები ე. წ. „შევარდენი", „ბოისკაუტები" და სხვა აი რამ უნდა მიიპყროს ყურადღება. ყრილობამ ერთხმად აღიარა, რომ ყველა ეს სპორტო ორგანიზაციები და განსაკუთრებით „შევარდენი" ნამდვილი შოვინიზმის სიმაგრეა.

ხაზგასმით აღნიშნავს აქამდე არსებულ ნორმალურ დამოკიდებულებას პარტიასა და კავშირს შორის და მოითხოვს ამ მდგომარეობის სასწრაფოთ ლიკვიდაციას. ყველა ზემო ჩამოთვლილის პინათლათ შეასასრულებლათ კავშირმა თავდაპირველად მიაქცია დიდი ყურადღება თვით თავის აპარატს, კავშირის ორგანიზაციას. იცნო საჭიროთ კავშირის ახალ პირობებში გადასვლასთან ერთად მოხდენის როდიკალური ცვლილება, გაუმჯობესება კავშირის აპარატის სამუშაო იხელმძღვანელა რარ. კ. პ. მე XI სიეზდის დადგენილებათ ყრილობამ ხაზი გაუსვა იმას, რომ საჭიროა კავშირის მასსიურ წევრებში მარჯ იზმის პოპულიარიზაცია, პოლიტიკური ცოდნის გავრცელების ერთ ერთი საუკეთესო იარაღის, რომელიც დაინტერესებს კავშირის წევრებს და საზოგადოთ მუშურ ელეხურ ახალგაზრდობის მასსებს. გამაგრება საკავშირო დისციპლინის, რომელიც თავდებია ყოველგვარი საქმის ბრწყინვალეთ დაგვირგვინების და სხვ. საქ. ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის მეორე ყრილობა დაუკავშირა და განუზომელი მნიშვნელობის მოვლენათ დარჩება საქართველოს მშრომელი ახალგაზრდობისთვის და რამდენათ მისი დადგენილებები სწორეთ და გონიერათ იქნებიან გატარებული ცხოვრებაში, იმდენათ დიდი იქნება მნიშვნელობა იმ ნამუშევარისა, რომელიც შეასრულა მან ხუთი დღის განმავლობაში.

დ. ბ.

ᲔᲡᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ

მოსკოვი 8 ივნისი (რადიო). კომინტერნის აღმასკომის გაფართოებულ სხდომაზე, ამბ. ზინოვიევმა ესერების პროცესის შესახებ განაცხადა, რომ ბრალდებულები გარკვევით იყო ფან ორ ჯგუფათ: ყოფილი ცეკას წევრები,—ბურჟუაზიისა და ტერორისტების ლაქეები და—მეშენი, რომელთაც მოინანიეს თვისი შეცოდებანი და მიეკედლენ პროლეტარიატს. პირველ ჯგუფს ბრალს დასდებენ კომინტერნის წარმომადგენლები კლარა ცეტკინი და ბუხარინი. მომხსენებლებად პროცესში, კომინტერნის სახელით გამოვლენ ინგლისიდან ნელი და ფრანსარი საფრანგეთიდან. აღმასკომმა მიიწვია პოლონეთის წარმომადგენელ პრუნსკიასა და საფრანგეთის წარმომადგენელ ფრანსარს მოელაპარაკონ ვანდერველდეს, რათა დამცველად კომინტერნის სახელით გამოვიდეს პოლონელი კომუნისტი, სეიმის დეპუტატი დომბალი.

— მინსკის მაზრის გლეხები დაეჭნებით მოითხოვენ ესერების დასჯას, ამ მაზრის ესერებისა და სავინკოვის ბანდების მიერ ატარების გამო.

— ოდესის (დამახინჯებულია)... აღმოაჩინეს ოქმები, რომელიც ამტკიცებენ იმას, რომ 1919 წელში ესერები ეხარა უჭერდენ გრიგორიევის ბანდებსა და აგრეთვე პეტლიურას რაზმებს. ოდესის გაზეთები აქვეყნებენ მუშათა წერილებს, რომელნიც ააშკარავებენ ოდესის ესერების პროვოკატორულ მოქმედებათ.

—

მოსკოვი. 9 ივნისი (რადიო) 8 ივნისს, 12 საათზე, კავშირების შენობაში, დაიწყო ესერების პროცესი. სხდომის დარბაზი გაჭედილია. ეს ტრიბუნაზე მოთავსებულია სასამართლო, ბრალმდებლები, დამცველები და ბრალდებულები. ესტრადასთან ახლოს ჟურნალისტების მაგიდა სდგას, რომელთა შორისაც მრავალია უცხოეთის პრესისა და დეპეშათა საგენტორების წარმომადგენლები.

სხდომას ხსნის ტრიბუნალის თავმჯდომარე პიატაკოვი, რომელიც აქვეყნებს სასამართლოს შემადგენლობას, ბრალდებულთა და მათი დამცველების სახელსა და გვარს. შემდეგ პიატაკოვი მოახსენებს სასამართლოს ბრალდების შინაარს, რომელიც წაყენებული აქვთ მემარჯვენე ესერებს: შეიარაღებული ბრძოლა მუშურ-გლეხური ხელისუფლების წინააღმდეგ, ამ ხელისუფლების მუზაკების მოკვლის მოწყობა და რესპუბლიკის მტრებთან ფოლალატური დამოკიდებულება.

ბრალდებული გენდელმანი, 22 ბრალდებულთა სახელით მოითხოვს სასამართლოს შემადგენლობისა და ბრალდების მოხსნას, რასაც ეგი ასაბუთებს იმით, რომ სასამართლოს წევრი გალკინი მონაწილეობას ღებულობდა ინკრიმინაციულ საქმის გამოძიების წარმოებაში. სასამართლოს მთელი შემადგენლობა—კომპარტიის წევრებია, ამიტომ, გენდელმანის აზრით, მათ არ შეუძლიათ გამოიჩინონ საკმაო და სათანადო მიუდგომლობა. ამასთან ერთად ბრალდებულთა ორი სხვა ჯგუფის სახელით გამოდიან სემიონოვი, ეფიმოვი და რატნერი, რომელნიც აცხადებენ, რომ ისინი სავსებით ენდობიან პროლეტარულ სასამართლოს და გენდელმანის განცხადება მათ მიჩნიათ სასამართლოს ჩაშლის ცდათ.

დამცველი ნურავიოვი ლაპარაკობს სასამართლოს კონსტრუქციის საკითხის შესახებ და აცხადებს, რომ ბრალმდებელი კრილენკო წარმოადგენს პროცესის ერთ მხარეს, ვინაიდან ის არის ამ დაწესებულების თავმჯდომარე, რომელიც აწარმოებს სამართალს. დამცველს მოყავს უმაღლესი ტრიბუნალის გადაწყვეტილება, რომელიც უკრძალავს ტრიბუნალის თავმჯდომარესა და მის წევრებს ბრალმდებლის როლში გამოსვლას.

კრილენკო აღნიშნავს, რომ სისტემის სამართლის პროცესის კოდექსი, რომელზედაც მიგვითითებს დამცველი მურავიოვი, ყრილობის დადგენილების თანახმად, შედის ძალაში მხოლოდ 1 ივლისიდან. მანამდის კი ტრიბუნალი უნდა ხელმძღვანელობდეს არსებული სასამართლო ნორმებით. „მაგრამ უნდა მივიღოთ მხედველობაში, განაცხადა კრილენკომ, უმაღლეს ტრიბუნალის სრულებით სხვაგვარი ხასიათი, როგორც განსაკუთრებული ისეთი სასამართლისა, რომელიც მოწოდებულია იბრძოლოს და დაცვას მუშურ გლეხური ხელისუფლება, რისთვისაც (დამახინჯებულია)... ბევრი პირობებითი ფორმა—. . . . . დამცველი მურავიოვი არ გარჯილა გასცნობოდა ცირკულიარების ყველა შინაარსს, რომელიც სავალდებულოა სასამართლოსთვის. რაც შეეხება უმაღლეს ტრიბუნალს,—თვალყურის ადევნებისა, კონსტრუქტორობისა და მისი დადგენილების გაუქმების უფლება ეკუთვნის მხოლოდ ტრიბუნალის პლენუმს. არსებული კანონების მიხედვით, ტრიბუნალის წევრის ბრალმდებლის როლში გამოსვლა, თვითეულ შემთხვევისათვის, საკუთარ. ტრიბუნალის განსაკუთრებული პლენუმის მიერ. ამ შემთხვევისათვის ეს ნებართვა მ ღებულია რევტრიბუნალის კოლეგიისაგან და ამიტომ ჩემი გამოსვლა, როგორც ბრალმდებლისა კანონიერია ფორმალური მხრითაც კი".

კრილენკოს მოხსნის საკითხის შესახებ თათბირს გამოაქვს შემდეგი დადგენილება: დამცველების შუა მდგომლობა ყარყოფილ იქნას და კრილენკო დატოვებულ იქნეს ბრალმდებელათ.

შემდეგ კრილენკო ეხება გენდელმანის მიერ წამოყენებულ საკითხს სასამართლოს შემადგენლობის შესახებ. კრილენკო ამბობს: „იმ მოქალაქეთ, რომელნიც აქ საბრალმდებლო სკამზე სხედან, და რომელთაც ბრალი ედებათ გარკვეულ ბოროტ მოქმედებებში, იმის შემდეგ, რაც სასამართლოს შემადგენლობა უკვე განსაზღვრულია, არ სებულ კანონების მიხედვით უფლება აქვთ ილაპარაკონ ხმოლოდ ამ კანონების დარღვევის ფარგლებში. პროცესის მსვლელობის დროს ბრალდებულებს სრულებით არა აქვთ უფლება წამოაყენონ პოლიტიკური საკითხები ან და შეეხონ სასამართლოს წევრების პოლიტიკურ რწმენას".

დამცველი სადული უერთდება კრილენკოს აზრს და აცხადებს, რომ მითითება სასამართლოს პარტ ულობაზე არის პირმოთნეობა. მეფის მინისტრს ვ ნდერველდეს რომ მიმართონ ბელგიის სასამართლოს პარტიულობის შესახებ, იგი გვეპასუხებდა: სხვა გვარად არც შეიძლება, რადგანაც ყოველ გაბატონებულ კლასს ყავს თავისი სასამართლო ეს სასამართლო წარმოადგენს ბრძოლას ორ კლასსა და ორ ჯგუფს შორის.

შემდეგ გამოდის ვანდერველდი, რომელიც აცხადებს, რომ დამცველები, რუსეთში ჩამოსულნი, (გამოტოვებულია)... შემდეგ ვანდერველდი აცხადებს, რომ იგი არ იცნობს კარგათ რუსეთის კანონებს, ეგი არ შეეხება მურავიოვის მიერ წამოყენებულ საკითხებს და უპასუხებს ხოლოდ სადულს: ვ ნდერველდი მინისტრი კი არ არა, არამედ მოქალაქე, წარმომადგენელი მილიონიანი პროლეტარიატის რაზმისა, რომელმაც დიდი ხანია დასტოვა მინისტრის თანამდებობა პოლიტიკური ბრძოლის ნიადაგზე. ბელგიისა და საბჭოთა რუსეთს შორის დიდი განსხვავებაა. ამ უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ბელგიაში ადგილი არ ქონია პოლიტიკურ პროცესს. სოციალისტ-რევოლუციონერ ბ. ბ. ბ.

ციალისტური და კომუნისტური პარტიები ბელგიაში სარგებლობენ სიტყვისა და პრესის თავისუფლებით (დარბაზში სიცილია). ისეთი შემადგენლობა ტრიბუნალისა, როგორიაქ ჩვენ თვალ წინ არის, შეუძლებელი. ბელგიაში.

კრილენკო აცხადებს: „მე სრულებით ვეთანხმები ვანდერველდეს; ბელგიაში ასეთი ტრიბუნალი ამ ჟამად არ არის და არც შეიძლება რომ იყოს როდესაც ბელგიის მუშები თავის ხელში ჩაიგდებენ ხელისუფლებას და შექმნიან რევოლიუციონურ ტრიბუნალს, რომელიც ბრალდებულთა სკამზე დასვამს ყველა იმათ, ვინც პირდაპირ ან და ჩუმად ხმარს უჭერდა იმპერიალისტებს, მაშინ სასამართლოს შემადგენლობა, იმედი გვექნება, ცოტათი იქნება განსხვავებული ჩვენი სასამართლოსაგან. მთელი 5 წლის განმავლობაში მშრომელთა რუსეთი იბრძვის თავის არსებობისათვის, კაპიტალისტების ინტერვენციის წინააღმდეგ. არც ერთი მათგანი, რომელნიც ახლა პროტესტს აცხადებენ უფლების დარღვევის წინააღმდეგ, არ იღებდა ხმას და ვერ ნახულობდა ფორმალურ საბუთებს საბჭოთა რუსეთის დახრჩობის წინააღმდეგ პროტესტის გასაცხადებლად. მოხსნის საკითხი უნდ განხილულ იქნეს მხოლოდ კანონის ნორმების თვალსაზრისით“.

ბუხარინი გამოდის განცხადებით, რომელშიაც იგი აღნიშნავს, რომ ვანდერველდე წინათ მიუთითებდა იმაზე, რომ იგი მოვიდა აქ იურიდიულ დამცველათ, ახლა კი მას ვხედავთ მე-2 ინტერნაციონალის წარმომადგენლის როლში, რომლის შემადგენლობაშიც შედიან მთელი რიგი ისეთი პარტიებისა, რომელნიც პირდაპირი პასუხისმგებელნი არიან იმპერიალისტურ სისხლის ღვრაში, ათასეული მუშების დახვრეტასა და ამოხოცვაში, ლიუქსემბურგისა და ლიბკნეხტის მკვლელობაში, რომლის ძმაც. აქ დამცველათ გამოდის ახლა. „ვანდერველდეს სურს, ამბობს ბუხარინი, პოლიტიკური ელემენტი შეიტანოს სასამართლოს საკითხში. დამცველების ჩვენი ჯგუფი იღებს ხელში გადმოსროლილ ხელთათმანს და აცხადებს, რომ ეს პროცესი არის პოლიტიკური პროცესი და სწორედ ამ გვარი სახით იგი იქნება გაგრძელებული“.

უმნიშვნელო განცხადებით გამოდიან ბრალდებულები გენდელმანი და ტიმოფეევი, რის შემდეგაც ტრიბუნალის თავმჯდომარე აცხადებს კამათს ამოწურულად და აქვეყნებს დადგენილებას სასამართლოს შემადგენლობის საკითხის შესახებ. ტრიბუნალი აცხადებს, რომ საბჭოთა რესპუბლიკა არას დროს არ იდგა ზეკლასიური იუსტიციის თვალსაზრისის ნიადაგზე. ერთად-ერთი მიდგომილობა, რომელიც კი შეუძლია გამოიჩინოს ტრიბუნალმა, ეს არის მიდგომილობა საბჭოთა ხელისუფლების სუვერენობის დაცვისა.

აღნიშნული ტრბუნალი არ არის პარტიული სასამართლო, არამედ მუშურ-გლეხური ხელისუფლების ორგანოა. რადგანაც ამ საკითხში პირადობის მოხსნის შესახებ ლაპარაკი არ ყოფილა, არამედ იყო წამოყენებული მხოლოდ პოლიტიკური ხასიათის მოსაზრებანი, ისინი კი არსებითი მნიშვნელობის არ მქონე განცხადებანია,—სასამართლო ადგენს: უარყოს დამცველების შუამდგომლობა და საქმე მოისმინოს სასამართლოს არსებული შემადგენლობით“.

აქვეყნებენ ბრალდებულთა სიას. დამცველებს სურთ წამოაყენონ საკითხი პროცესზე დამსწრეთა შორის ბილეთების განაწილების შესახებ. თავმჯდომარე აცხადებს სასამართლოს წინა დღის სხდომის დადგენილებას, რომელშიც სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრალდებულების ყველა ნათესავებს შორის ბილეთები სავსებით არის დარიგებული, ხოლო დანარჩენი რიცხვი ბილეთებისა, თანახმად არსებული კანონისა, განაწილებულია მოსკოვის საბჭოს საშუალებით.

სასამართლო გადადის ბრალდებულთა დაკითხვაზე. ბრალდებულთა უმრავლესობა აღნიშნავს, რომ ისინი არიან წევრები ესერების პარტიის ცენტრალური. სოციალური მდგომარეობის მიხედვით ბრალდებულთა უმრავლესობა ეკუთვნის ბურჟუაზ.-მეშჩანურ ოჯახებს. უმრავლესობას უმაღლესი სწავლა-განათლება აქვს მიღებული ბრალდებულთა ერთი ნაწილი, როგორც მაგალითად, ეფიმოვი, ზუბკოვი და სხვ.—მუშებია—მეშჩანური წრიდან და აცხადებენ, რომ ისინი უპარტიონი არიან. ზოგიერთები კი, სემიონოვი, კონოპლიოვას ქალი და სხვ. კომპარტიის წევრებია. გამოიწვიეს მოწმეები, რის შემდეგაც სხდომა სწყდება.

სხდომის განახლებისას მურავიოვი მოითხოვს ახალი დამცველების დაშვებას. კრილენკო წინააღმდეგია ახალი დამცველების დაშვებისა და აღნიშნავს იმას, რომ ამის შესახებ უკვე არის სასამართლოს გამწესრიგებული სხდომის დადგენილება ამ შუამდგომლობის უარყოფის შესახებ. (გამოტოვებულია)... დამცველ გოლდმანის მოთხოვნილების შესახებ (დამახინჯებულია — გამოტოვებულია)..... გამოირკვა, რომ 1919 წ. მან მიიღო ვალდებულება არ აწარმოოს არავითარი საზოგადოებრივი პოლიტიკური მუშაობა და განაგრძოს მხოლოდ კულტურულ განმანათლებელი მუშაობა. ამავე საკითხის შესახებ ლაპარაკობს როზენფელდი, იგი მიუთითებს იმ ვალდებულებაზე, რომელიც მიიღო კომინტერნმა, ინტერნაციონალების თათბირზე, დამცველების, ბრალდებულთა სურვილის თანახმად, დაშვებისა შესახებ. ტრიბუნალი ადგენს ამ საკითხის შესახებ, როგორც მოწმეს, დაეკითხოს რადეკს.

რადეკმა განაცხადა, რომ კომინტერნის დელეგაცია არ იძლეოდა ვალდებულებას რუსეთის სასამართლოს და რუსეთის ხელის უფლების სახელით, ვინაიდან თავის თავს ხხოლოდ კომინტერნის წარმომადგენლად სთვლიდა. დელეგაციამ თავის თავზე მიიღო შუამდგომლობა საბჭოთა მთავრობის წინაშე დამცველის სახით მხოლოდ ერთად ერთი ვანდერვალდეს დაშვების შესახებ. ლიბკნეხტი და როზენფელდი არიან ხხოლოდ დამატებითი დამცველები. რადეკს აღელვებს საკითხი თუ როგორ ესმით ვალდებულება იმ ხალხს რომლებმაც ეხლა ხან თვითვე ჩაშალეს ბერლინის შეთანხმება.

რადეკის შემდეგ გამოდის ვანდერველდე პოლიტიკური სტატვით, რომელშიდაც აღნიშნავს, რომ მას სურს დადგეს უფლების და სამართლიანობის ნიადაგზე. ვანდერველდე უსაყვედურებს კომუნისტ-დამცველებს, რომლებმაც თავის თავზე მიიღეს იმ ბრალდებულების დაცვა, რომლებიც გავიდნენ ესერების ბანაკიდან.

ვანდერველდე მათ უწოდებს გამეყითველებს.

დამცველი (გვარი არ არის გარკვევით აღნიშნული) გადაჭრით ეწინააღმდეგება ვანდერველდეს და აღნიშნავს, რომ ეს პროცესი გვიჩვენებს, თუ ვინ არის გამყიდველი სახელმბრ ესერებს შორის.

საღამოს სხდომაზე რევატრიბუნალის თავმჯდომარე კითხულობს შუამდგომლობას ახალი დამცველების გამოწვევის შესახებ. უზენაესი ტრიბუნალი ფორმალურათ არ არის დაკავშირებული შეთანხმებებით და თავის უფალია თავის მოქმედებაში (გამოტოვებულია).. ის აცხადებს, რომ უარს ამბობს დამცველებ გურევიჩის, ვზეზდინის და ლიბერის გამოწვევის შესახებ შუამდგომლობაზე, კოდექსის მეჩვიდმეტე მუხლის თანახმათ, როგორც ისეთი პირების, რომელნიც არ სარგებლობენ ტრიბუნალის ნდობით და წინადადებას აძლევს დამცველ მხარეს მიმართოს შუამდგომლობი იუსტიციის სახალხო კომისარიატს, და სრულიად რუსეთის ცენტრ. აღმასკომს საერთო წესებიდან გამონაკლისის დაშვების შესახებ.

ლუნაჩარ კი შუამდგომლობს კლიუჩნიკოვის მოწმეთ გამოწვევის შესახებ, რომელიც არის კოლჩაკის ყოფილი მინისტრი. ლუნაჩარსკის შუამდგომლობას აკმაყოფილებენ.

დამცველი ტაგერი მოითხოვს მთელ რიგ ახალ დამცველთა გამოწვევას. ბრალდებული კრილენკო პროტესტს აცხადებს დამცველთა მხარის შუამდგომლობის წინააღმდეგ, და აღნიშნავს, რომ ის გადაჭრით მოითხოვს მოწმეების გამოწვევის შესახებ (გამოტოვებულია)...

ბრალდებულთა მეორე ჯგუფის დამცველები ემხრობიან ბრალმდებლის თვალსაზრისს. ისინი აცხადებენ, რომ უკვე გამოწვეული მოწმეები იმდენად კარგად გაცნობილი არიან ბრალდებულთა მოქმედებაში, რომ ვერაფერ ახალს, ახალი მოწმეები ვეღარ გვეტყვიან.

შემდეგ გამოდის როზენფელდი, რომელიც მოითხოვს აგრეთვე ახალი მოწმეების მოწვევას. როზენფელდი აცხადებს, რომ თუ სასამართლო არ გამოიწვევს ახალ მოწმეებს, მაშინ ის ამით დაარღვევს ბერლინში მოცემულ დაპირებათ.

კრილენკო აძლევს ხელმეორედ სათანადო პასუხს მეორე ინტერნაციონალის წარმომადგენელს. ტრიბუნალმა უნდა დაამტკიცოს, რომ ის არ მოქმედებს უცხოელ სტუმრების ნებისა და სურვილის თანახმათ. დასკვნაში კრილენკო მოაგონებს, რომ ტრიბუნალის გამწესრიგებელ სხდომაზე უარყოფილია შუამდგომლობა დამცველთა ახალ მოწმეების გამოწვევის შესახებ, რადგანაც ახალი მოწმეებს ბრალის ედებათ იმავე ბოროტმოქმედებაში, რომელშიდაც ესერებმა, და რომ საქმე მათ შესახებ გამოყოფილია, და მოსმენილ იქნება მომავალში.

თათბირის შემდეგ თავმჯდომარე აქვეყნებს სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რის თანახმად შუამდგომლობა ახალი მოწმეების გამოწვევის შესახებ უარყოფილია. ფორმალური პროცესუალური მხარე ამოწურულია. ხვალ სასამართლო შეუდგება საბრალმდებლო ოქმის მოსმენას.

რადიო-დეპეშები

ჰააგის თათბირის შესახებ

საფრანგეთი ელის პასუხს.

ბორდო. 8 ივნისი. საფრანგეთის მთავრობას ჯერ კიდევ არ მოსვლია პასუხი იმ მემორანდუმზე, რომელიც პუანკარეს ხელმოწერით დაეგზავნა ევროპის ყველა ქვეყნების მთავრობებს და რომელიც ეხებოდა ჰაგის თათბირს. ინგლისის პრესის ცნობა, რომ იტალიის მთავრობამ უკვე უპასუხა საფრანგეთს, უარყოფილია საფრანგეთის გარეშე საქმეთა სამინისტროს მიერ საფრანგეთი ელის პასუხს.

იტალიის პოზიცია.

პარიზი. 8 ივნისი. შანცერმა პარლამენტში გამოსვლის დროს განაცხადა: იტალია ჰაგაშიაც იქნება გამსჭვალული ისეთივე გრძნობებით, როგორითაც იგი იყო გენუაში და ეცდება მშვიდობიანობის აღდგენას ევროპაში. შანცერმა ხაზგასმით აღიარა, რომ ის საფრანგეთ იტალიის კეთილგანწყობილებას სთვლის იტალიის საგარეო პოლიტიკის მთავარ საფუძვლად და ევროპის მშვიდობიანობის სავალდებულო პირობად.

ჩიჩერინის განცხადება.

კოოუდენი. 8 ივნისი. ევროპის პრესის ჟურნალისტებთან საუბრის დროს ჩიჩერინმა განაცხადა: რუსეთის აღდგენის პრინციპები, რომელიც აღიარებულია რუსეთის დელეგაციის 11 მაისის მემორანდუმში ჰაგის თათბირამდე რჩება ურყევი და შეუცვლელი. საბჭოთა მთავრობა არავითარ დაბრკოლებას არ ხედავს მოსკოვში საერთაშორისო ეკონომიურ კომისიის დაშვებისათვის, თუ კი მას განზრახული აქვს აწარმოოს მთავრობასთან ეკონომიური მოლაპარაკება. მაგრამ საბჭოთა მთავრობას ფიქრადაც არ მოსდის ის, რომ უცხოეთის სახელმწიფოები ჩაერევიან რუსეთის შინაურ საქმეებში. თავის ინტერვიუში ჩიჩერინი ვრცლად შეეხო რუსეთისათვის ამერიკის დახმარების საკითხს და სთქვა, რომ საბჭოთა მთავრობა სრულიადაც არ ფიქრობს უარი ჰყოს იმ დახმარებას, რომელსაც უჩენდნენ რუსეთს ამერიკის დამხმარე ორგანიზაციები. ჩიჩერინი გადაჭრით აცხადებს, რომ რუსეთის აღდგენას ამერიკის დახმარების გარეშე ის სთვლის მეტად საძნელო საქმედ. საზოგადოთ ჩიჩერინი იმ ამერიკელებს, რომელთაც ინახულეს რუსეთი ჰყოფს ორ კატეგორიათ, პირველი წარმოდგენილია ჩარლზ რიკსენით, რომელიც დასცინოდა ყველაფერს, რასაც აკეთებდა საბჭოთა ხელისუფლება და ამით აშკარად ემხრობოდა სოციალისტ რევოლიუციონერებს. ამერიკელების მეორე კატეგორია, რომლის წარმომადგენლათ შეიძლება ჩავთვალოთ ყოფ. გუბერნატორი ინდიან გუდრეხი, ყოველნაირათ ცდილობდა დახმარებოდა რუსის ხალხს. ჩიჩერინის რწმენით, გუდრეხი არის წარმომადგენელი ამერიკის ხალხის უმრავლესობისა, რომელიც არა თუ დასცინის რუსეთის ხალხს, არამედ სურს მისთვის დახმარება. თუ ამერიკაში ბევრი იქნებოდა ისეთი მოღვაწეები. როგორიც გუდრეხია, ამერიკასა და რუსეთის შორის ძალიან ჩქარა დამყარდებოდა მეგობრული დამოკიდებულება. ბოლოს ჩიჩერინმა განაცხადა, რომ ის ჰაგაში არ წავა.

ევროპის პროლეტარიატი ჰაგას შესახებ

ბრიუსელი. ვოლფის სააგენტოს ვრცლად მოჰყავს ბრიუსელში გამართულ სოციალისტურ პარტიების ყრილობის რეზოლიუცია. ამ ყრილობაზე წარმოდგენილი იყვნენ, ინგლისის საფრანგეთის და ბელგიის მუშათა პარტიები. რეზოლიუციაში პირველ ყოვლისა აღნიშნულია ევროპის საერთო პოლიტიკური მდგომარეობა და შემდეგ გამორკვეულია პროლეტარიატის პოზიცია ჰაგის მიმართ. რეზოლიუცია ამბობს: საერთაშორისო პოლიტიკის სფეროში მომხდარი ამბები მთელ მსოფლიოში მოსალოდნელ საფრთხის მოჩვენება. გენუას კონფერენცია დაიშალა ისე, რომ მან ვერ აასრულა და ვერ განახორციელა ის დიდი იმედები, რომელსაც მასზე ამყარებდენ. აღმოსავლეთ ევროპაში მრავალი ნიშნებია იმისა, რომ არსებობს უშუალო საფრთხე.

არ არის თავიდან აცილებული მოსალოდნელი ომების საფრთხე დასავლეთშიც. სამი სოციალისტური პარტიის წარმომადგენელნი ადასტურებენ მათ ზურგის უკან მყოფ პროლეტარიატის მტკიცე ნების ყოფას ბრძოლის განგრძობისათვის, რომლის მიზანია უწინასწაომეტყველოს და განმტკიცოს მშვიდობიანობა, რომელიც ძთავრობების უვიცობით დიდი საფრთხის წინაშე სდგას პროლეტარიატმა იცის, რომ ეს მიზანი მიღწეული იქნება მხოლოდ და მხოლოდ მუშათა ორგანიზაციების მჭიდრო თანამშრომლობით. ეხება რა საფრანგეთ-გერმანიის დამოკიდებულებას, ყრილობა ხაზგასმით აღიარებს: რურის აუზის სამხედრო ოკუპაციის შესაძლებლობის გამო ვერსალის ხელშეკრულების 18 მუხლი არ შეიძლება განმარტებულ იქნეს იმნაირათ, რომ რომელიმე სახელმწიფოს ანიჭებდეს რაიმე სანქციების ხმარების უფლებას, იმ შემთხვევაშიაც კი, თუ სეპარაციების შესრულების ვადა გადაცილებული იქნება.

სოციალისტურ პარტიების ყრილობამ, „მტკიცეთ გადასწყვეტა რომის შესაძლებლობის თავიდან აცილება, არ სთვლის შესაძლებლად სამხედრო სანქციის განხორციელების დაშვებას და სასტიკად კიცხავს სეპარატიულ გამოსვლების შეთოდს. ყრილობა აცხადებს, რომ ხელშეკრულების ასრულების დროს მოსალოდნელი სიძნელე უნდა იქნას მოგვარებული თანამედროვე საერთაშორისო უფლებისა და მიუდგომელ სამედიატორო სამართალის მიხედვით. ყრილობა წინადადებას მისცემს თავის პარტიებს შეუდგენ ზემოთ ჩამოთვლილ პრინციპების გასატარებლად პროპაგანდას.

ეხება რა შემდეგ ჰაგის კომისიების მომავალ საუშაობას, ყრილობა იცხადებს თავის გადაწყვეტილებას მოწვეულ იქმას ჰაგაში მუშათა კონფერენცია ორგანიზაციულათ დარაზმული პროლეტარიატის მხრით, ჰაგის კომისიების მუშაობისათვის სასტიკი კანტროლის მიზნიდ. ამ კანტროლის მოსაწყობათ, ყრილობა იწვევს 26 ივნისისათვის ზემოდ დასახელებულ სოციალისტურ პარტიების წარმომადგენლების კიდევ ერთ სხდომას.

წითელ რესპუბლიკებში

რუსეთი

კომინტერნის აღმასკომში.

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო). კომინტერნის აღმასკომის გაფართოებულ სხდომაზე, ამხ. ზინოვიევმა მუშათა მთლიანი ფრონტის შესახებ მოხსენებაში განაცხადა, რომ შესაძლებელია ხელახალი ცდა სამივე ინტერნაციონალების შეთანხმებისა, მიუხედავათ იმისა, რომ ცხრათა კომისია უკვე დაიშალა. ამხ. ზინოვიევი აღნიშნავს კომპარტიის შინაგანი გაძლიერების აუცილებლობას.

რუსეთის საბჭოთა რესპუბლიკის შეთანხმება ჩეხო-სლოვაკიასთან.

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო) პრაგაში ხელმოწერილ იქნა შეთანხმება რუსეთსა და ჩეხო სლოვაკიის შორის, რომელიც შემუშავებულ იქნა გენუაში ლიტვინოვის მიერ ჩეხოსლოვაკიის მთავრობის თავმჯდომარესთან ერთად.

ამხ. ლიტვინოვის დაბრუნება.

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო). მოსკოვში დაბრუნდა რუსეთის დელეგაციის წევრი გენუაში ამხ. ლიტვინოვი.

ინგლისის არქიეპისკოპოზის პროტესტი.

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო). ამხ. ლიტვინოვმა მიიღო პროტესტი, კენტერბერიის არქიეპისკოპოზისა და ინგლი ის ეკლესიის სხვა წარჩინებულ პირთა მიერ ხელმოწერილი „ეკლესიის, პატრიარქ ტიხონის სახეში, დევნის“ წინააღმდეგ. სახალხო კომისართა საბჭომ უპასუხა არქიეპისკოპოზს: არავითარი დევნა არ სწარმოებს ეკლესიისა. არის მხოლოდ ბრალდება ეკლესიის ზოგიერთ წარმომადგენელთა შესახებ, და მათ შორის პატრიარქ ტიხონზეც, რომ ისინი ეწინააღმდეგებოდენ საბჭოთა ხელისუფლების დადგენილებებს, რომელიც მიმართული იყო ათეულ მილიონ დამშეული მცხოვრებლების ხსნისაკენ. სამდგენელების დიდი უმრავლესობა საბჭოთა ხელისუფლების მხარეზეა და წინააღმდეგია პატრიარქ ტიხონისა და მხოლოდ ყველაზე უფრო წარჩინებული და გახრწნილი უმცირესობა ემხრობა ტიხონს. რუსეთის საზოგადოებრივი აზრი აღნიშნავს, რომ ინგლისის სამღვდელოებას არ განუცხადებია პროტესტი მუშებისა, გლეხობისა და ბავშვების დახრჩობის წინააღმდეგ, იმ საშინელი ბლოკადის მეოხებით, რომელშიც მონაწილეობას იღებდა ინგლისის მთავრობაც ამიტომ საბჭოთა მთავრობას ინგლისის ეკლესიის თავადების პროტესტი მიაჩნია იმგვარ პროტესტათ, რომელიც მიმართულია ხალხისა და ადამიანობის ძირითადი საფუძვლების წინააღმდეგ.

პურის ხესხი.

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო). 7 მაისს შესყიდულ იქნა 200,000 ფუთი პური—სესხისა. ხელის მომწერნი უმთავრესად მუშები და მოსამსახურეები. ამ უკანასკნელ დღეებში გლეხობა მასიურად აწერს ხელს სესხს. მიწისა და ტყის მომუშავეთა კავშირის ცეკამ დაადგინა შეიძინოს თავის ხარჯზე არა უმცირეს თითო ობლიგაციისა ყოველ წევრზე. სამთო მუშათა კავშირის ცეკამ ცირკულიარი დაუგზავნა ადგილობრივ ორგანოებს, რომლითაც წინადადებას აძლევს მათ დაუყონებლივ მოახდინოს ლიკვიდაცია სამეურნეო ორგანოების ვალებისა, ობლიგაციების შესყიდვით. მედიკო სანიტარული კავშირი ყიდულობს 8 მილიონი მანეთის ობლიგაციებს.

გვატემალა და რუსეთი

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო) გვატემალის (ამერიკა) სავაჭრო პალატამ წინადადება მისცა ჩრდილო დასავლეთ სავაჭრო პალატას მოაწყოს სავაჭრო კავშირი გვატემალსა და რუსეთს შორის.

რუსეთის გემების დაბრუნების შესახებ.

მოსკოვი, 8 ივნისი (რადიო). თანახმად რუსეთის გემების უკანვე დაბრუნების შეთანხმებისა, მოსკოვს გამოემგზავრა საზღვაო ძალების უფროსი... (დამახინჯებულია).

ნავთის ექსპორტი.

მოსკოვი. 27 მაისი. მოსკოვში დაიწყო მოქმედება სახელმწიფო ახალმა ორგანიზაციამ, ნავთის პროდუქტების საზღვარ გარეთთან ვაჭრობისათვის—„ნავთ-ექსპორტ“. ამ ორგანიზაციის მიზანია ნავთის პროდუქტების სახელმწიფოსათვის ყველაზე უფრო მიზანშეწონილ და ხელსაყრელ პირობებში რეალიზაციისათვის, რომელნიც უნდა გატანილ იქნენ საზღვარ-გარეთ და აგრეთვე საბჭოთა ნავთის წარმოების აუცილებელ საგნების იმპორტისათვის.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

ბახმეტიევის გამომგზავრება

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). კერენსკის ელჩი ვაშინგტონში ბახმეტიევი სტოვებს ვაშინგტონს.

პოლონეთის კაბინეტის გადადგომის შესახებ.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). პოლონეთის პონიკოვსკის კაბინეტი გადადგა პილსუდსკისთან განხეთქილების გამო. ეს გადადგომა მოულოდნელი იყო თვით კაბინეტისათვის, რომელიც მთელი შემადგენლობით გაემგზავრა პილსუდსკისთან თათბირზე, სადაც გაიგო, რომ გადადგომა კაბინეტისა უკვე მიღებულია.

ხაფრანგეთი და ჩეხო სლოვაკია.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო) საფრანგეთის მთავრობამ აჩუქა (?) ჩეხო სლოვაკიის რესპუბლიკას 10 ჰაეროპლანი.

ინგლისის მუშათა შორის.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). ივნისის ბოლო რიცხვებში ედინბურგში გაიხსნება ინგლისის მუშათა პარტიის მორიგი კონფერენცია.

კომუნისტების გამარჯვება.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). რკინისგზელთა კავშირის პრაგის განყოფილების კომიტეტის წევრების არჩევნებში გაიმარჯვა კომუნისტების სიამ.

უერთდებიან მოსკოვის პროფინტერს.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). მუშათა ფედერაციის უკანასკნელ კონგრესზე ჩილში, დადგენილ იქნა დაუყონებლივ, უყოყმანოდ შეუერთდენ მოსკოვის პროფინტერს.

მცირე ანტანტა და ჰაგა.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). ბელგრადში გაიმართება მცირე ანტანტის სახელმწიფოთა კონფერენცია, რათა შემუშავებულ იქნეს საერთო თვალსაზრისი ჰაგის თათბირის შესახებ.

ბულგარეთში.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო) პოლიტიკური მდგომარეობა ბულგარეთში კვლავ სერიოზულია. მთავრობამ აცნობა მეფეს, რომ იგი არ დასტოვებს ხელისუფლებას, მეფემ კიდევაც რომ დაიჭიროს ოპოზიციის მხარე. მთავრობა იმუქრება რესპუბლიკის გამოცხადების და კომუნისტების დახმარების უზრუნველყოფით

გაფიცვა პოლონეთში.

მოსკოვი. 8 ივნისი. (რადიო). ვარშავიდან იტყობინებიან: ღვინის დამამზადებელ ქარხნების მუშებმა გამოაცხადეს გაფიცვა, სამუშაო ხელფასის შემცირების გამო.

საფრანგეთის აღდგენა.

ბერლინი. 8 ივნისი. (რადიო). საფრანგეთის დარბეულ რაიონების აღმდგენელმა ნიუ-იორკის კომიტეტმა, რომელსაც მეთაურობს შეერთებული შტატების სამხედრო მინისტრი ვიკი, მიმართა ამერიკის ხალხს მიწოდებით ყოველთვიურად გადასდოს თავიანთ შემოსავლის 25 პროცენტი. ამ გვარად გაღებულ კაპიტალით აღდგენილი იქნება საფრანგეთის სოფელი ბელიო, რომელიც დარბეულ იქნა ომის დროს.

ჩიჩერინი ბერლინში.

ბორდო. 7 ივნისი. (რადიო). ჩიჩერინი მივიდა ბერლინში.

ბერლინი. 7 ივნისი. (რადიო). ჩიჩერინი ბერლინში მივიდა 6 ივნისს.

ავსტრო უნგრეთში.

ნაუენი. 8 ივნისი. (რადიო) 12 ივნისს ვენაში შესდგება ავსტრიისა და განაპირა რკინის გზების წარმომადგენელთა ყრილობა. განხილული იქნება საკითხი ავსტრიის რკინის გზებზე, ვენგრიაზე, იტალიაზე, ჩეხო სლოვაკიაზე და სამხრეთ სლავიაზე გადაცემულ რკინის გზებზე მოძრაობის შესახებ, თანახმად სენ-ჟერმენის ხელშეკრულებისა.

უმქმე დღეების რიცხვის შემცირება.

კრაუდენი. 8 ივნისი. (რადიო). გერმანიის მთავრობამ შეიტანა რეიხსტაგში წინადადება უქმე დღეების რიცხვის შემცირების შესახებ. მთავრობის წინადადება მოწონებულია. უმუშევარ უქმე დღეების რიცხვი მნიშვნელოვანად შემცირებულია.

რევოლიუცია პარაგვაიში.

ბერლინი. 8 ივნისი. (რადიო) პარაგვაიში დაიწყო რევოლიუცია. რევოლიუციონერებს მეთაურობს ყოფილი პრეზიდენტი შარერი. არგენტინის მთავრობის განკარგულებით პარაგვაიკენ გაგზავნილია ნაღმოსანი არგენტინის მოქალაქეების დასაცავად.

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში

საქართველო

აფხაზეთი.

აფხაზეთის დახმარება დაზშეულებს.

19 დან 22 მაისამდე რუსეთის დამშეულთა დამხმარე აფხაზეთის ცენტრალურ კომიტეტში შემოვიდა: 24.916 356 მანეთი ქართული ბონებით და 188,000 მან. საბჭოთა ფულის ნიშნებით.

გუმისტინის მაზრის სოფლებიდან ზემო ბირკეხიდან, ქვემო ბირკეხიდან, ლეჩკოპი და თავისუფლებიდან № 2 შემოვიდა დამშეულთა სასარგებლოდ 40 ფ. სიმინდი, 5,595,000 მან. ქართული ბონებით და 1.312 000 მ საბჭოთა ფულის ნიშნებით. ოლქის სასოფლო საბჭოს ყრილობაზე დაადგინეს:

შემოწირულების ორი მესამედი გადაეცეს ვოლგის ხმრის დამშეულებს და ერთი მესამედი საქართველოს დამშეულებს.

სურსათის გამოზიდვა.

აფხაზეთის უმაღლეს ეკონომიურ თათბირის ბრძანებით ცხადდება, რომ არსებულ პურის მარაგის განსაზღვრული რაოდენობის გამო, 24 მაისიდან ისპობა ყოველგვარი შუამდგომლობის მიღება სახელმწიფო და საზოგადო ორგანიზაციების წარმომადგენელთაგან, რომლებიც მივლინებულნი არიან აფხაზეთში, სიმინდის, კარტოფილის, ლობიოს, ხორბალის ფქვილის გამოტანის ნებართვის მისაღებად. გარდა უმაღლეს ეკონომიურ თათბირის წინანდელ დადგენილებისა ნებართვის გაცემის შესახებ.

იმ პირებს, რომლებიც მოვლინებაში, შვებულებაში ან საერთოდ აფხაზეთიდგან მიემგზავრებიან ნება ეძლევათ თან წაიღონ 2 ფუთი სურსათი.

აფხაზეთის ტერიტორიაზე სურსათის გადატანა-გადმოტანა თავისუფალია მისი რაოდენობის და სახის განუსაზღვრელად.

სამხედრო კოოპერატივში.

აფხაზეთის სამხედრო კოოპერატივმა მიიღო თავის თავზე ჩექმების დამზადება აფხაზეთის სამხედრო უწყებისათვის. კოოპერატივის გამგეობა მთავარ ყურადღებას აქცევს ტყავის ძვირფას ხარისხს, რომლის შეძენისა თვის გამგეობამ სპეციალურად გაგზავნა თანამშრომლები სამხრეთ რუსეთში. ჩექმები შეიკერება სოხუმში, სამხედრო სახალხო კომისარიატის თვალყურის დევნებით.

წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია.

პროფკავშირთა საბჭოს გაფართოებულ პლენუმში ირჩეოდა საკითხი, პროფკავშირების წევრების წერა-კითხვის უცოდინარობის შესახებ, რომელთა რიცხვი [illegible] წევს და რომლ[illegible] ლებში სიარულს მიუხედავად იმისა, რომ სკოლებში მოსიარულეები თავისუფლდებიან მუშაობიდან 2 საათით ადრე.

ამის შესახებ დადგენილ იქნა მოხდეს რეგისტრაცია ყველა წერა-კითხვის უცოდინარების და ისინი რომლებიც გაურბის სკოლაში სიარულს დაისაჯოს, როგორც შრომის დეზერტირები.

სოციალური დახმარება.

აფხაზეთის შრომის სახალხო კომისარიატმა დაადგინა, რომ მუშა-მოსამსახურეებისათვის შრომის უნარის დროებით ან სამუდამოდ დაკარგვის დროს დახმარების აღმოჩენის მიზნით, ყველა კერძო კოოპერატიული სახელოსნო, სავაჭრო დაწესებულებები, შრომის არტელები (კოლექტივები) ადგილობრივ ტრანსპორტის და განათლების და ხელოვნების მუშაკთა კავშირების მომატებით, აგრეთვე ყველა უწყებები და დაწესებულებები, რომლებიც გადავიდნენ სამეურნეო ანგარიშზე, ვალდებულნი არიან შრომის სახალხო კომისარიატში შეიტანონ 10 პროცენტი გამორიცხული მუშა-მოსამსახურეთა სამუშაო ქირის მთელი ჯამიდან. 2 პროც. დაზღვევისათვის გადარიცხვა ხდება მუშა მოსამსახურეების, როგორც საერთო მორიგებითი, ისე ვალის ზევით და პრემიალური შრომის მთელი ხელფასიდან.

სომხეთი

სომხეთის დახმარება, (რადიო). 4 ივნისა სომხეთის დამხმარე კომიტეტმა მიიღო კონსტანტინოპოლის სომეთის დამხმარე საზოგადოებიდგან 100 ფუთი ხორბალი, 10 შეკვრა ტანსაცმელები და 55 შეკვრა საწერი მასალები.

თესვის კამპანია.

ერევანის მაზრაში თესვის კამპანია დამთავრებულია.

ლექციები, (რადიო). პოლიტიკური განათლების მთავარი განყოფილება აწყობს სახალხო ლექციების მთელ სერიებს ეკონომიურსა და სხვა საკითხებზე. ლექტორებად გამოდიან ამხ. მრავიანი, სააკიანი, ახატიანი, ჩუბარიანი და სხვა.

უმუშევრები, (რადიო). მუშა ხელის გაანაწილებელ ბიუროში 1 ივნისს ირიცხებოდ 515 უმუშევარი, რომელთა შორის იყვნენ 335 მამაკაცი და 180 ქალი.

სარიკამიშში (რადიო) სომხეთის წარმომადგენელმა ყარსში იმოგზავრა ოსმალეთის ტერიტორიაზე. 2 ივნისს ის იყო სარიკამიშში, სადაც ის მეგობრულად მიიღო კიაზიკარა-ბეკირფაშამ, რომელმაც კმაყოფილება გამოსთქვა ამ მოგზაურობის გამო. სარიკამიშში იხსნება აღმოსავლეთ ენების კურსი სამხედრო სამოქალაქო პირთათვის და კადეტის კორპუსის მოწაფეთათვის. ამ კურსებზე შეასწავლიან რუსულს სომხურს და ქართულ ენებს.

აზერბეიჯანი.

პასუხისმგებელ მუშაკების აღრიცხვა.

აზერბეიჯანის პროფკავშირების საბჭომ დაადგინა დაიწყოს პასუხისმგებელ მუშაკების აღრიცხვა, რომელიც უნდა დასრულდეს მთელი აზერბეიჯანის მასშტაბით 15 ივნისისათვის.

სასურსათო გადახახადი, სახალხო კომისართა საბჭომ დაადგინა: აეკრძალოს გლეხებს მარცვლეულის პროდუქტების გაყიდვა, სანამ არ გადაიხდიან სავსებით სასურსათო გადასახადს.

აზნავთის უფროსის გამგზავრება, მოსკოვში გაემგზავრა აზნავთის უფროსი ამხ. სერებროვსკი.

დამშეულთა დამხმარე კომიტეტის ორკვირეული. დამშეულთა დამხმარე კომიტეტის მოქმედების გასაძლიერებლად განზრახულ ორკვირეულთან დაკავშირებით კომიჩიკეტმა განავითარინ შუშაობა საბჭოთა რუსეთის დამშეულთა დახმარებისათვის.

სასოფლო სამეურნეო კურსები, მიწად მოქმედების კომისარიატმა დაარტკიცა შტატები და ხარჯთაღრ

ნარევი

სიყალბე.

ბერლინის ესერული გაზეთი: „გოლოს როსიის“ მე 958 №-ში მოთავსებულია მუშათა ოპოზიციის „მიმართვა ყველა ქვეყელა ქვეყნის მშრომელთადმი“, რომელსაც ბოლოს წარწერა აქვს: „მოსკოვი, 14 მარტი, რ. კ. პ. წევრებს, ამხანაგებს ჯეკუფის მონდობილობით მიასნიკოვი, ბატურინი“.

მოწოდებას დართული აქვს რედაქციის განცხადება იმის შესახებ, რომ „ამოსაქვეყნებელი დოკუმენტი გადმოგზავნილია რუსეთიდან. ამასთანავე იუწყება, რომ „საზღვარ გარეთის ბოლშევიკურ დელეგაციას გაგზავნილი აქვს მოსკოვიდან სასტიკი ბრძანება ხელი შეუშალოს ყველა საშუალებებით ამ დოკუმენტის გამოქვეყნებას ჯენუის კონფერენციის დასრულებამდე“.

განცხადება თავდება მუშათა ოპოზიციის შექებით, რომელმაც გამოამეღავნა „რევოლიუციის ბალღამი“, და მტკიცებით, რომ „კომუნისტური პარტია განიცდის რევოლუციასთვის შეგნებულ და მოფიქრებულ ღალატში“, იმაში, რომ ისინი „სულის ჩამდგმელი არიან უსაშინელესი და უსასტიკესი ღონისძიებისა მუშების მიმართ. რ. კ. პ. ყოფილი წევრები მოითხოვენ მუშების მდგომარეობის ფართო გამოკვლევას რუსეთში“ და აფრთხილებენ კულტურულ დასავლეთის მუშებს და გლეხებს ასეთი შეცდომების განმეორებისაგან.

ესერების ყვითელი გაზეთის ეს მორიგი სენსაცია მეტად უსირცხვილო და გათახსირებული **სიყალბე** აღმოჩნდა.

ჩვენ მოგვიტანეს რ. კ. პ. ყოფილი წევრის მიასნიკოვის წერილი, სადაც ის აცხადებს, „მთელ მსოფლიოს მუშების წინაშე, რომ ეს განცხადება მას არ დაუწერია და არც ხელი მოუწერია მასზე“.

მიასნიკოვი ვრცელ წერილში, რომელიც მიმართულია „ბოლოს როსიის“ რედაქციისადმი, უარყოფს იმ როლს, რომელსაც აწერენ მას ვაუბატონები „ბოლოს როსიიდან“.

მოგვყავს რამდენიმე დამახასიათებელი ამონაწერი მიასნიკოვის წერილიდან:

„ეს ესერული საკმაზეულობა დანიშნულია იმისათვის, რომ გაახარონ მთელი მსოფლიოს ბურჟუაზია, რომელიც ჩვენდა გენუის კონფერენციაზე მთელს მსოფლიოში დაკოერილ ხელების ერთად ერთ მთავრობასთან საჭიროთ. ესერების ლაქური ხელი გამომეღავნდა აქ ისე ცხადათ, რომ მეტი არ შეიძლება“.

მათ შეთითხნეს საზღვარ გარეთ ეს მოწოდება, რომელიც ხელმოწერილია ვითომდა ჩემს მიერ, მაგრამ ისე უხეიროთ, რომ ყოფილი მუშა, რომელსაც ცოტა რამე მაინც თუ გაეგება პოლიტიკაში, მაშინათვე გაუგებს გემოს. ისინი იქ სწერენ: „მოტივები, რომლებმაც გამოიწვია ჩვენი ცხარე პროტესტი გადაცემული კომინტერნის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების ყრილობის პლენალურ სხდომისთვის“ და სხვ.

აქ ცხადათ სჩანს საზღვარ გარეთელი ვირისებური ყურები „ბოლოს როსიიდან“.

„იცით თუ არა თქვენ, ვაუბატონებო ფაბრიკატორებო, რომ არის მხოლოთ კომინტერნის აღმასრულებელი კომიტეტი, და რომ არავითარი ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი არაა... და რა გამოთქმაა ეს: „კომინტერნის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტების ყრილობის პლენარული სხდომა“... აქაც ვირისებური ყურები სჩანს. იმ დროს სხდომა ქონდა კომინტერნის აღმასრულებელ კომიტეტის გაფართოებულ პლენუმს. ხოლო მთელი მოწოდება, რომელიც თქვენ შეთხზეთ კომუნისტურათ, სულერთიანთ გაჟღენთილია ესეროვზჩინით“.

ათავებს რა თავის წერილს, მიასნიკოვი მოითხოვს „ბოლოს როსიის“ რედაქციისაგან, რათა მან დაბეჭდოს ეს უარყოფა და თხოვს „ბოლოს როსიის“ მიერ გაბრიყვებულ გაზეთებს, რომლებმაც დაბეჭდეს ეს „მიმართვა“, გადაბეჭდონ მისი წერილი.

(მოსკოვი „იზვესტია“ № 113).

კავშირების დათვალიერება. აზერბეიჯანის პროფკავშირების საბჭომ დაავალა საორგანიზაციო განყოფილებას, სრულიად რუსეთის პროფსაბჭოს ამიერკავკასიის ბიუროს წარმომადგენელთან ერთად კავშირების დათვალიერება.

იურიდიული დახმარება. აზერბეიჯანის პროფკავშირთა საბჭომ დაავალა საორგანიზაციო ბიუროს იურიდიული დახმარების, პროექტის გამომუშავება კავშირის წევრებისათვის, საჭიროდ იქნა ცნობილი მსხვილ კავშირებში იყოლიონ თავისი იურისტები და ამასთან ამ უკანასკნელების მუშაობა უნდა იყოს შეთანხმებული ბიუროს მუშაობასთან.

პურის აღების კამპანია. ლენქორანის მაზრა. 20 მაისს სებიდაჟის უბანის რაიონში მოსულმა სეტყვამ დაზიანა ანეული პურის ნაოესი დაახლოებითი ცნობებით 50 დესიატინა მანძილზე მუშაობა პურის ასაღებად მთელ სებიდაჟის რაიონში (ყველაზე უფრო პურის მოსავლიან რაიონში) გაცხოველებულად სწარმოებს. ქერის აღება უკვე თავდება. პურის ასაღები მანქანები ყველა ამოძრავებულია.

ჯავანშირის მაზრა. პურის ასაღებად დაარსდა კომიტეტი და შეუდგა მუშობას. განცდილ შიმშილის გამო, მთელი მოსახლეობა გაძლიერებით შეუდგა ქერის აღებას: ზოგიერთ ადგილებზე კრეფენ უმწიფარსაც.

ქრონიკა

✦ **უზენაეს რევტრიბუნალში.** კვირას 11 ივნისს, დილის 10 საათზე ს. ს. ს. რ. უზენაეს რევტრიბუნალის დარბაზში (სასამართლოს ქ. № 32) საზოგადოებრივი ბრალმდებლის მონაწილეობით დ დამცველის დაშვებით, იქნება გარჩეული საჯარო სხდომაზე საქმე ქ. თბილისის მოქ. გიორგი თუშმალოვისა, და სოფ. კარდანახისა ეფრემ ჩალატაშვილისა, რომელთაც ბრალდებათ ორგანიზაცია ქ. თბილისში ბოროტ მოქმედთა საზოგადოებისა ბანდიტიზმის მიზნით და ს. მარტყოფის მოქალაქე ჩიტაშვილის მკვლელობა გაძარცვის მიზნით.

✦ **წ. კითხ. გამავრ. საზ. წევრთა სხდომა.** კვირას, 11 ივნისს, დილის 11 საათზე წ. კ. გ. საზ. ბინაზე (სასახლის ქუჩა № 5) დანიშნულია წერა-კითხვის გამარ. საზოგ. რწმუნებულთა და მუდმივ წევრთა საზოგადო კრება. განსახილველი საგნები: 1. საზოგადოების მთავარი გამგეობის მოხსენება 1921 წ. მოქმედების შესახებ. 2. სარევიზიო კომისიის მოხსენება. 3. ახალი წესდებისამებრ გამგეობის და სარევიზიო კომისიის წევრთა არჩევა და სხ. თუ დანიშნულ დროზე კრებაზე არ გამოცხადდა წევრთა კანონიერი რიცხვი, მეორე კრება ინიშნება იმავე დღეს 12 საათზე, რომელიც კანონიერად ჩაითვლება, მიუხედმავთ დამსწრეთა რაოდენობისა.

✦ **ახალგაზრდა ქართველ მხატვართა პირველი ხალამი.** კვირას, ივნისის 11, ხელოვანთა სასახლეში (სერგიევის ქუჩა, № 13) გაიმართება ახალგაზრდა ქართველ მხატვართა პირველი საღამო. მონაწილეობას მიიღებენ: პოეტები, მხატვრები, მუსიკოსები, დრამისა და ოპერის საუკეთესო მსახიობები. საღამოს შემდეგ, ამავე სასახლის დარბაზში გაიმართება დიდი კაბარე—ვახშამი.

✦ **კომპოზიტორ ნიკოლოზ სულხანიშვილის ნაწარმოებთა საღამო.** 20 ივნისს, რუსთველის თეატრში გაიმართება კომპოზიტორ ნიკოლოზ სულხანიშვილის ნაწარმოებათა საღამო, განსვენებულის ობლების სასარგებლოთ. მონაწილეობას მიიღებენ საუკეთესო მომღერალი მსახიობები და მრავალ რიცხოვანთ გუნდი.

✦ **პატარა კახი.** დღეს, რუსთაველის თეატრში წარმოდგენილი იქნება აკაკი წერეთლის ისტორიული პიესა „პატარა კახი“. მონაწილეობენ: ნინო დავითაშვილი, ელო ანდრონიკაშვილი, შალვა დადიანი, გიორგი დავითაშვილი და სხ. პიესის დადგმა—გიორგი ერისთავის.

კარლ ლიბკნეხტის ძეგლის გახსნა

საქ. ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ცენტრალური კომიტეტის თხოვნით თბილისის აღმასრულებელმა კომიტეტმა აღიქსანდრეს ბაღი დაარქვა კარლ ლიბკნეხტის სახელობის ბაღი. კომკავშირის ციკას მიერვე დადგენილ იქნა რათა საქ. ახალგ. კომუნისტური კავშირის მე-2 ყრილობის გახსნის დღეს უნდა გახსნილიყო ძეგლი, გერმანიის პროლეტარიატის ერთ ერთ სახელოვან ბელადის, დასავლეთის მუშათა ახალგაზრდობის მოძრაობის პიონერის და 1919 წელს ბერლინის ქუჩებზე სამოქალაქო ომის დროს ვერაგულად, აყაჩაღურათ შეიდემან ნოსკეების გასისხლიანებულ ხელით განგმირულ კარლოს ლიბკნეხტის ხსოვნის აღსანიშნავად. ორშაბათს გაიხსნა კავშირის მეორე ყრილობა და საღამოს 6 საათზე მოხდა ძეგლის გახსნაც. კომ. კავშირის თბილისის პროლეტარული ორგანიზაცია თავის მაწყვალებლის ძეგლს გახსნას უკლებლათ დესწრო, დაესწრო აგრეთვე ყრილობა მთელი თავისი შემადგენლობით, მათ გარდა—შეერთებული სამხედრო სკოლის კურსანტები, საქ. მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა ახალგაზრდათა კავშირის მთავარი კომიტეტი და ორგანიზაციის საგრძნობი რაოდენობა, პარტიული ამხანაგები და დაინტერესებული მოქალაქეები. მოეწყო დიდი მიტინგი. მიტინგს ხსნის კომკავშირის ციკას მდივანი ამხ. **დევდარიანი.** წარმოითქვა სიტყვები:

შეერთებულ სამხედრო სკოლის სახელით ილაპარაკა ამხ. **ტალახაძემ,** რ. ა. კ. კ. ცენტრალური კომიტეტის სახელით ამხ. **ფეიგინმა,** ყრილობის—ამხ. **გორდელაძემ,** საქ. მემარცხენე სოც ფედერალისტთა ახალგაზრდათა კავშირის სახელით ამხ. **ხოფერიამ,** ს. კ. პ. ციკასაგან—ამხ. **ს. თოდრიამ,** თბილისის ორგანიზაციიდან ამხ. **ხაცკევიჩმა** და ბოლოს ჩვენმა ძველმა ამხანაგთაგანმა **ნ. ცერცვაძემ.** ყველა ორატორები აღნიშნავდენ იმ დიად როლს, რომელიც ითამაშა კარლ ლიბკნეხტმა გერმანიის პროლეტარიატის და დასავლეთის მუშათა ახალგაზრდობის მოძრაობაში. კარლოს ლიბკნეხტი ის პიროვნებაა, რომელმაც პირველად შეუშინებლათ განაცხადა ყველას წინაშე, რომ იმპერიალისტური ომი ხელსაყრელია ხოლოდ გაბატონებული კლასებისათვის, ის აკმაყოფილებს მათ მტაცებლურ, იმპერიალისტურ, დამმონავებელ მიზნებს, ხოლო ანდგურებენ და მუსრს ავლებენ მუშათა კლასს, პროლეტარიატს, საზოგადოების მშრომელ ხალხსა. დროშა ბრძოლის მილიტარიზმის წინააღმდეგ, რომელიც განსაკუთრებით მეოცე საუკუნის პირველ წლეებიდან გაუგონარი სიჩქარეთ ვითარდებოდა, ეს დროშა გმირულათ ხელთ იპყრა **კარლ ლიბკნეხტს.** მისი ლოზუნგები გადასროლილი გერმანიიდან ევროპაში იყო—ძირს მილიტარიზმი, ომი ომს, გაუმარჯოს პროლეტარიატის გამოფხიზლებელს. ლიბკნეხტი თავისი დაუზოგავი ენერგიით და მძლავრი რევოლიუციონური შეეცენებით აღეჭურვილი, იხვეჭს თანაგრძნობას ჯერ გერმანიის და შემდეგ ევროპის მრავალ ქვეყნების მუშათა ახალ-გაზრდობაში. ის აწარმოებს მილიტარიზმის წინააღმდეგ ყოველმხრივ მუშაობას. მისი საუკეთესო შრომა „მილიტარიზმი და ანტიმილიტარიზმი“ იწვევს დიდ აურ ზაურს მთელ ევროპაში. ამისთვის მას ციხეში ამწყვდევენ. ის ციხიდანაც აწარმოებს დაუცხრომელ მუშაობას. განთავისუფლებული ლიბკნეხტი იღებს მონაწილეობას მეორე ინტერნაციონალის ყველა კონგრესებზე, ამხილებს ყველგან რეფორმისტების მოღალატურ პოლიტიკას ხელმძღვანელობს ახალგაზრდათა ინტერნაციონალის ყველა კონგრესებს.

ამტკიცებს ყველა მოახლოებულ ომის საშიშროებას, მოუწოდებს ახალგაზრდობას ამ საშინელი მოვლენის წინააღმდეგ ბრძოლის წარმოებისათვის—კაკობრიობის განადგურებისაგან გადასარჩენათ. ლიბკნეხტის პროგნოზი მსოფლიო იმპერიალისტური ომის შესახებ გართულდა. ლიბნეხტი ახდენს გერმანიაში მუშათა ახალგაზრდობის დემონსტრაციებს ომის საწინააღმდეგოთ, მაგრამ, როდესაც იმპერიალისტური პოლიტიკა ევროპის ბურჟუაზიისა მეორე ინტერნაციონალის მოღალატური პოლიტიკის წყალობით იმარჯვებს, ის იჭრება ჯარში და ეწევა იქ გაცხარებულ მუშაობას. 1919 წელს სამოქალაქო ომის დროს ბერლინში მას როზა ლიუქსენბურგთან ერთად ვერაგულად ასალმებენ წუთი სოფელს გერმახიის მტაცებლური ბურჟუაზიის ნოქრები, დაქირავებული ყაჩაღები, ძენშევიკები—შეიდემან-ნოსკეები. დიადი და სათაყვანებელია ახს. კარლოს ლიბკნეხტის პიროვნება გერმანიის და საერთაშორისო რევოლიუციონური პროლეტარიატისთვის, მუშათა ახალგაზრდობისათვის, რომლის ჭეშმარიტი ლამპარი ის იყო და ამიტომ თბილისის პროლეტარულმა ახალგაზრდობამაც მთელი საქართველოს მშრომელ ახალგაზრდობის წარმომადგენლებთან ერთად ღირსეულათ შეაფასა ის და დაუდგა მას ძეგლი, როგორც წამებულს, მსოფლიოს ბედნიერებისთვის ბრძოლაში დაღუპულს.

დ.

სახალხო განკის მიერ ვალდებულებათა გამოუვანის შესახებ

კმაყოფილებით აღვნიშნავთ, რომ სახალხო ბანკი ემზადება ფულის ვალდებულებების გამოსაშვებათ.

ეს ფრიად სასიამოვნო მოვლენაა ჩვენ ფინანსიურ-ეკონომიურ ცხოვრებაში.

ვისაც სურს, შეუძლია გონთავისუფლდეს მძიმე, ფულით გატენილ პარკებისაგან, რომელთა გადატანა-გადმოტანის უხერხულება, მეტადრე რკინის გზით ყველასათვის ცხადია და მათ მაგიერ მიიღოს სახალხო ბანკში და მის ყველა განყოფილებაში მსხვილ ფასიანი ვალდებულებანი, რომელთა ხელმეორეთ გამოცვლა ბონებზე შეიძლება პირველ მოთხოვნილებისამებრ.

ქართული ვალდებულებანი, გამოცემულნი სახალხო ბანკის მიერ და უზრუნველყოფილნი ხელუხლებელ თანაბარ თანხით, არავისთვის არ არის სავალდებულო და მათი სარგებლობა შეუძლიათ მხოლოდ იმათ, ვინც ენდობა სახალხო ბანკს.

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ხსენებული ვალდებულებანი გაამართლებს თავის დანიშნულებას, გაადვილებენ ფულის ტრიალს და შეამუშუბუქებენ კრიზისს, რომელიც გამოწვეულია მსხვილ ფასიან ფულის ნიშნების უქონლობით.

პარტიული ცხოვრება

პროლეტარეგო ყველა კვეყნისა, შეერთდით!

საქართველოს კომუნისტური პარტია.

თბილისის მუშებს!

ამხანაგებო!

იმ დროს, როდესაც თქვენ მთელ ენერგიასა და ძალას ანდომებთ მენშევიკების მიერ დანგრეულ და გაპირტახებულ სახალხო მეურნეობის აღდგენას; როდესაც გლეხკაცობა, რომლისთვისაც ყოველი საათი ძვირფასია, გაძლიერებულათ ეშუამბს თავისი მინდვრების დასათესად და მიწის ფონდის გასაძლიერებლად თავისი ახალი ნაკვეთების მორწყვითა ან ამოშრობით; როდესაც მთელი მათი გულისყური მიპყრობილია იქითკენ, რათა როგორმე თავიდან აიცილონ ახალი სიმშილობა, რომელიც გასაოცარი სისასტიკით დაეწვა წარსულ წელში ჩვენ ხალხს კასერნებ; როდესაც საბჭოთა ხელისუფლება ყოველ ღონეს ხმარობს ქვეყნის ეკონომიური ცხოვრების მოსაწესრიგებლად, განადგურების გადასალახავად, მუშათა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და ცხოვრების ნორმალური პირობების შესაქმნელად—ამ დროს მენშევიკები ამზადებენ დანას თქვენთვის ზურგში ჩასაცემად და ცდილობენ როგორმე ჩაშალონ ამდენის წვალებით დაწყებული ცხოვრების გაუმჯობესება.

რა სურთ და ვისი იმედები აქვთ ამ ავანტიურისტებს?

მათ სურთ აღიდგინონ თავისი ხელისუფლება, რომ კვლავ ისე, როგორც ერთი წლის უკან, განათლებული დასავლეთის დახმარებით ემსახურონ შავ-ბნელ საქმეებს კონტრრევოლიუციისას. შრომის იმ დიად ბრძოლაში კაპიტალის წინააღმდეგ, რომელიც სწარმოებს დღეს მთელ მსოფლიოში და რომელიც თავს უყრის მეოამე ინტერნაციონალის წითელი დროშის ქვეშ ყველა დაჩაგრულსა და დამონავებულთ, ყველას, ვისშიაც კიდევ არ მომკვდარა თავის ღირსებისა და მოვალეობის წმინდა გრძნობა,—ამ დიად რევოლიუციონურ არმიაში თქვენ ვერ შეხვდებით ვერც ერთ მენშევიკს. ისინი ბარიკადის იქითა მხარეს სდგანან იმპერიალისტური ანტანტის ხელმძღვანელებთან ერთად, რომელთაც სურთ ყველა პატარა ქვეყნები, და მათ შორის საქართველოც, გადააქციონ თავის კოლონიად, რათა მით უფრო იოლად გამოსწოვონ მას უკანასკნელი სისხლი. ისინი გამუდმებით ატუზულნი არიან პუანკარესა და ლლოიდ ჯორჯის დერეფნებში, მოწიწებით მიართმევენ მათ ყალბ მემორანდუმებს იმ აჯანყებათა შესახებ, რომლის აღშიაც თითქოს გახვეულია საქართველო და სთხოვენ მათ საბჭოთა დახმარებას, ხოლო აქ ჩვენში კი მათ გამონახეს ერთგული მოკავშირენი და ამქრები არა მუშებსა და გლეხობას შორის, არამედ გუშინდელ მეგატონეთა, მღვდლების, მედუქნეების და რუსი შავრაზმელების წრეებში. ეს პატარა, მაგრამ თბილი კამპანია, სცდილობდა გამოეყვანეთ თქვენ 25 მაისს ქუჩებზე, ისინი გამზადებულნი იყვნენ მოეჩვენებიათ, თითქო ხდება სახალხო აჯანყება.

მენშევიკების პროვოკაციული ცდა დამარცხდა; იგი დაამსხვრია თქვენმა გულიცოვამამ და ზიზღმა. მაგრამ ჯერ კიდევ 22 მაისს აქედან გაიგზავნა რადიო ნაუენში—იმის შესახებ, რომ საქართველო ძლევამოსილ აჯანყების ცეცხლშია გახვეული და რომ ბათომთან აჯანყებულებმა მოახერხეს ძალაუფლების ხელში ჩაგდება.

პატარა ფელეტონი

გენუა—კახეთი—ჰაგა.

ამბობენ, გენუის კონფერენციას არავითარი ნაყოფი არ გამოუღია, გარდა იმისა, რომ ლოიდ-ჯორჯსა და ბარტუს ნერვები აუშალაო.

სხვების რა მოგახსენოთ და მე კი გენუისგან სიამოვნების მეტი ცუდი არა მინახავს.

ჩამოცხა. ქალაქის კედლებში მოშფყვდეული სული თხოულობდა სუფთა ჰაერზე განავარდებას. ბოტანიკურ ბაღში წასასვლელი დროც კი არ მქონდა, მაგრამ დროც რომ მქონებოდა—შესასვლელ გამოსასვლელი ფული არ ამითავდებოდა.

და აი, გენუის კონფერენციამ მიშველა. ასეთ შემთხვევას ხომ არ გაუშვებდენ კომუნისტები, რომ ათასმეერთე კამპანია არ ჩაეტარებიათ!

დამნიშნეს გორში კამპანიის ჩასატარებლათ, მაგრამ კატეგორიული უარი განვაცხადე იქ წასვლაზე. ორჯელ უკვე ვიყავი გორში და დავპირდი გორელებს მენშევიკების დროს მიწის ძვირიდან დანგრეულ ქალაქის აშენებას, მაგრამ ვერ შევასრულე დანაპირი.

ის კი არა, რაღაც აგურები იყო დარჩენილი დანგრეულ ყაზარმებიდან და ისიც კი მიიქვს იქედან რომელიღაც დაწესებულებას.

რაღა პირით უნდა შემეხედნა გორელებისთვის ამის შემდეგ!

ისევ სიღნაღში წასვლა ვარჩიეთ. იქ ჯერ არავისთვის არაფელი დაპირება მიმიცია.

მატარებლით მოგზაურობა არ მირჩიეს გამოცდილმა ამხანაგებმა: იმ დროს ჩახვალ, როდესაც გენუიას კონფერენცია ყველას დავიწყებული ექნებაო.

ჩემი ავტომობილი წამხდარი იყო და ეს ორი კვირაა აღარავინ მჯდარა შიგ. მე ხომ, წამხდარი როცა არ იყო, მაშინაც იშვიათად მხვდებოდა წილათ შიგ ჯდომა.

როცა შოფერს გადუკარი სიტყვა,—ავტომობილი რომ ჰგქონოდა რიგზე კახეთში წავიდოდით მეთქი,—აღმოჩნდა, რომ კახეთში სამგზავროთ მზათ იყო ავტომობილი.

ალბათ გენუის გავლენით ჩემი შოფერიც გადიპლომატდა.

დავჯექი ავტომობილში და გავსწიე. გზაში უტყუარი საბუთი აღმოვაჩინე იმისა, რომ კახეთს იმერულათ კოხეთი ჰქვიან.

ცა სამაისოთ მოწმენდილი იყო. ღრუბლის ერთი ნაფლეცი არსად არ მოსჩანდა. ყანებით აბიბინებული მინდვრები გულს ეაამოთ ახარებდენ. უცებ ავტომომობილის კამერა გასკდა და შოფერმა მისი გამოცვლა იწყო. მე მის მუშაობას თვალს ვადევნებდი. ათ წუთში მაშინა მზათ იყო. შიგ ჩაჯდომის დროს მაღლა ავიხედე. ცაზე პატარა ღრუბლის ნაჭერს მოვკარ, თვალი. ძირს დახედვა ვეღარც კი მოვასწარი, რომ ზედ ცხვირზე დამეცა რაღაც ჩიტის კვერცხის ოდენა. ვიფიქრე, ალბათ გუგულს თუ გაუარდა ნისკარტიდან თავისი კვერცხი, როცა მიქონდა სხვის ბუდეში ჩასადებათ მეთქი.

ეს ფიქრი არც კი მქონდა გათავებული, რომ წამოვიდა, მარა რა წამოვიდა! ვინაც არ უნახავს—იმას ნუ ანახოს განგებამ და ვისაც უნახავს, ის ხომ წარმოიდგენს, თუ რა წამოვიდა! სულ დამაწყევლია გენუია, ლოიდ ჯორჯი, პუანკარე და ფაქტა, მარა რაღა დროს იყო! ისინი ალბათ ამ დროს ფრაკებში გამოწყობილი აკეთებდენ მოხსენებას გენუის კონფერენციის შესახებ თავიანთ პარლამენტებში,—მე კი გამატანა სისველემ ხერხემალში.

ავტომობილი ზიგორვის მაგიერ მიცურავდა. ათი წუთის ცურვის შემდეგ ვიგრძენი, რომ მაშინა აღარ იძროდა. გონს მოსულმა მაღლა ავიხედე და დავინახე, რომ ცა ისევ მოწმენდილი იყო.

დაბლა დავიხედე და ვნახე, რომ მაშინის წინა გოგრები მშრალზე იყო გამოცურებული, უკანები კი ნიაღვარში ჩასილული.

ეს სურათიც ვისაც არ უნახავს,—ნუ ანახოს განგებამ, ვისაც უნახავს—ის კარგათ წარმოიდგენს!

ბედზე მოგვისწრო ღვინით დატვირთული ურმებმა. ხარ-კამეჩების საშუალებით გამოათრიეთ ავტომობილი მშრალზე. უნდა გამოვტყდე, ძრიელ მადლიერი დავრჩი რკინის გზის უფროსის, რომ მან შეუძლებელი გახადა მატარებლით ღვინის გადმოზიდვა კახეთიდან, თორემ რაღა მეშველებოდა, ვინ გამომათრევინებდა ავტომობილს?

განვაგრძეთ გზა. ჩქარა აველით სიღნაღში.

ამხანაგების შეკითხვაზე, თუ როგორ ვიმოგზაურე—რუსულათ დამირჩა მიცემული პასუხი: „град был.“

იმათ კი მოესმათ ჩვეულ სიტყვათ „грабили“ და ყველას ფერი ეცვალა, მაგრამ მე დავამშვიდე, კოხი დამესწრო გზაში მეთქი.

კახელებმა ვერ გაიგეს ჩემი პასუხი, მაგრამ დამაწრეთა შორის იმერლები უფრო ბევრი იყვნენ და ისინი მიხვდნენ.

სიღნაღში გენუის კონფერენციის შესახებ გაგონილი ჰქონდათ მხოლოთ პარტიულ ვიწრო ჯგუფს. დანარჩენი მცხოვრებლები კი ასეთი შორეული საკითხებით არ იტკივებენ თავს, იმათ უფრო ის აინტერესებს, თუ ვინ სად გაცარცვეს, ბევრი წაიღეს, თუ ცოტა, სულ გახადეს ტანისამოსი, თუ რაიმე დაუტოვეს სიტიტვლის დასაფარავი, და რომელი მენშევიკების იაჩეიკის მიერ არის ჩადენილი ცარცვა.

ჯერ ჯერობით ასეთ საქმეში, საგმაოოდ თავად გუცა ჩოლოყაშვილის იაჩეიკას უკავია პირველი ადგილი.

მეორე მხრით, ეს მენშევიკური იაჩეიკა იმითია კიდევ ღირს შესანიშნავი, რომ, მიუხედავთ თავად-აზნაურულ ჩამომავლობისა, ყველაფერს კადრულობენ მისი წევრები. გლეხების ქალაქნებს, ძველ წინდებს და დახეულ ფარაჯებსაც კი არ იწუნებენ და ხდიან გზაში ყანაში მიმავალ გლეხებს და მეურმეებს.

არსენა ოძელაშვილის ღირსება: „მდიდარს ართმევს ღარიბს აძლევს“—გადუტრიალებიათ უკუღმა და ღარიბს ართმევენ, მდიდარს აძლევენ,—თუ კი აძლევენ ვინმეს რამეს.

ძველი თქმულება: „ისა სჯობს მამულისთვის შვილი ჯობნიდეს მამასა“ გადუკეთებიათ შემდეგნაირათ: „ისა სჯობს პარტიისთვის, რასაც ჩიდენ გლახასა“ და აი ეჯიბრებიან სიგლახეში ერთმანეთს შინ დარჩენილი, ტყეში წასული, თუ საზღვარგარეთ გასული მენშევიკები.

ჩავატარე სიღნაღში კამპანია და გავსწიე თელავისკენ. ძალიანს მიშლიდენ ამხანაგები წასვლას,—უსათუოდ დაგეცემიან ყაჩაღები და გაგცარცვავენო,—მაგრამ მე მაინც არ დავიშალე ჩემი და წავედი.

გაცარცვეთ არავის გაუცარცვავარ რადგან ყაჩაღები ალბათ ურმების ღრეჩეინს არიან მიჩვეული და ავტომობილის ისე ეშინიათ, როგორც კოხელ კამეჩებს!

როგორიც მღვდელი—ისეთი მრევლიო,—იტყვიან. თუ ყაჩაღები არ განირჩევიან რაინდული სიმამაცით, არც მათი მდევარი მილიციონერები არიან დიდი გულადობის მქონე. იმათ მხოლოთ საქოს, ან გეურქას დუქნის წინ თუ შეხვდებით, თორემ იქ, სადაც ყაჩაღების ბუდეა—თოფის სასროლ მანძილზე ვერ იპოვით ვერასდროს.

ბევრი სხვა თვისებებიც აქვს კოხეთს და კოხელებს.

მაგალითათ, თელავის და სიღნაღის საზღვრები მოძრავი არიან და ვერცერთი მიწის ზზომელი ვერ აღმოაჩენს მათ.

ერთ ადგილას ჩამტვრეული ბოგირები და ოღროჩოღრო გზები შეეხვდა, სადაც ხარ კამეჩებით დამეჭირდა ავტომობილის გათრევა.

სიღნაღელი აღმასკომელები მიმტკიცებდენ, რომ ეს ადგილი თელავის მაზრას ეკუთვნისო, თელაველები კი სიღნაღელებს აკუთნებდენ.

მეორე ადგილას შეეხვდა საუცხოო ყანები, რომელსაც ითვისებდენ როგორც სიღნაღელები, ისე თელაველები.

წინააღმდეგ, ცუდათ ნათეს მინდვრებს კი ულოცავდენ ერთი მეორეს. იგივე იყო ყაჩაღების ცნობილ საბუდრების შესახებაც, თუმცა ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი ადგილები ერთი მეორიდან დაშორებული იყვნენ და ყოველათ შეუძლებელი იყო მათში მიხვეულ მოხვეული სადემარკაციო ხაზის გაყვანა.

გომბორის გზით დავბრუნდი უკან, მაგრამ არავის არ უსურვებ ამ გზით მოგზაურობას, გარდა ინჟენრებისა, რომლებიც თბილისის კაბინეტებში ქმნიან სხვა და სხვა ქიმერულ გეგმებს და ორიოდე ბოგირი კი ვერ შეუკეთებიათ ასეთ მნიშვნელოვან გზაზე.

თვით გომბორში დიდი ძებნის შემდეგ ძლივს მივაგენი ადგილობრივი აღმასკომის ბინა. ის მოთავსებულია საწვრილმანო დუქნის უკანა ოთახში.

ალბათ ახალი ეკონომიური პოლიტიკის შედეგი არის ეს, ან და სტრატეგიული მოსაზრებით თუ არის მოთავსებული იქ: ვინაიცობაა მახლობელ ტყეში დაბუნაგებული ყაჩაღები დაეხსნა თავს გომბორს, რომ ვერ აღმოაჩინონ აღმასკომის ბინა.

მაგრამ, სულერთია, ბინას რომ მიაგნონ, შიგ ვერავის ნახავენ მაინც!

გომბორიდან მეთორმეტე ვერსტზე ყაჩაღების თავდასხმის მოლოდინი უმაღლეს წერტილამდე ავიდა მაგრამ აქაც უვნებლათ გამოვედი.

ამნაირათ მშვიდობიანათ ჩავატარე გენუის კონფერენციის კამპანია კახეთში და კიდევ მზათ ვარ ყოველ წუთში გავემგზავრო იქ, თუ კი დამავალებენ, გაგიგის კამისიის შესახებ კამპანიის ჩასატარებლათაც.

ს. თ—ია.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თქვენთვის ცხადია მთელი სიყალბე ამ ცნობებისა და ის პროვოკაციული პოლიტიკა, რომელსაც აწარმოებენ მენშევიკები, ანტანტის ჩვენ საქმეებში ჩარევის მიზნით.

მენშევიკებს არ შეუძლია არ იცოდნენ, რომ მათ დაკარგეს ყოველგვარი ნიადაგი ფეხქვეშ, რომ მათი კავშირი მღვდლებთან და შავრაზმელებთან საბოლოოდ ჩამოაცილებს მათ მუშებს.

თქვენი ეჭშმარიტი განწყობილება და მტკიცე გადაწყვეტილება დაიცვათ ბოლომდის საბჭოთა ხელის უფლება და მხურვალეთ იმუშაოთ თქვენი ყველას ალმაფრთოვანებელ დიადი მიზნების განსახორციელებლად,—გამოხატავს. თქვენმა წარმომადგენლებმა,—თბილისის საბჭოს დეპუტატებმა, პროფკავშირთა საბჭოს პლენუმმა და ყველა ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტების წარმომადგენლებმა,—ერთხმად 29 მაისს გაერთიანებულ სხდომაზე, მიღებულ შემდეგ რეზოლიუციაში (აღსანიშნავია, რომ მოქ. კავკასიძის მიერ (მენშევიკების სახით) წამოყენებულ რეზოლიუციას არ მიუღია არც ერთი ხმა):

„საბჭოთა ფედერაციის საერთაშორისო მდგომარეობა, რომელიც ყველაზე აშკარად გამოჩნდა გენუის კონფერენციის პროცესში, ხასიათდება როგორც საბჭოთა ფედერაციის სიძლიერის გზა და განვითარებით და აგრეთვე საერთაშორისო პროლეტარიატზე მისი გავლენის განმტკიცებით, აგრეთვე საერთაშორისო ბურჟუაზიის თვითეულ ნაციონალურ ჯგუფების ინტერესების შეჯახებითაც და კაპიტალისტური ბანაკის გახრწნის გაძლიერებითაც.

ჩვენ მიერ უკვე დაკავებულ პოზიციების გასამაგრებლად, აუცილებლად საჭიროა ერთსულოვანი გამოსვლა პროლეტარული მასებისა მესამე კომუნისტური ინტერნაციონალის დროშის ქვეშ, ყოველგვარ დახმარების გაწევა მუშათა ფრონტის საერთაშორისო ბრძოლის ტაქტიკისა კაპიტალის შემოტევის წინააღმდეგ. და თვით საბჭოთა სახელმწიფოებში მუშათა მოძრაობის აბსოლიუტური მთლიანობისა.

2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალის შემთანხმებელ გამყოფდველ პარტიებმა, მიუხედავად ბერლინში მომხდარ სამივე ინტერნაციონალების შეთანხმებისა, ერთხელ კიდევ უღალატეს მუშათა კლასს, დატოვეს რა იგი გათიშული ბურჟუაზიის საშინელი მკაცრი შემოტევის წინაშე.

ჩვენში, საქართველოში, ქართველი მენშევიკები, როგორც ყველაზე უფრო კონტრ-რევოლიუციონური რაზმი საერთაშორისო მენშევიზმისა, წავიდენ კიდევ უფრო შორს თავის ევროპიულ თანამოძმეებზე, შეუერთდენ ყველა ანტისაბჭოთა ელემენტებს (ნაციონალ-დემოკრატებს და რუსის შავრაზმელებს), შექმნეს ერთიანი ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტური ფრონტი მუშათა წინააღმდეგ, დაწყებული სოციალ-დემოკრატ-მედუქნეებიდან და გათავებული აზნაურებით, თავადებით და საქართველოს ეკლესიის ყველაზე უფრო უწმინდური თავადით, სრ

იკოცხლეთ და იბედნიერეთ ჩვენ მოხუცო მასწავლებელო ფილიპე მახარაძეს.

კონფერენციის პრეზიდიუმი.

—

მისალმება კომპარტიის ცეკას.

საქართველოს ახალგაზრდათა რუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის სალხინოს რაიონის მეოთხე ლეგალური კონფერენცია გიძღვნით ხხურვალე რევოლიუციონურ სალამს, გისურვებთ პროლეტარიატის მებაირახტრე კომპარტიის ცეკას, ამაყათ გეჭიროთ წითელი დროშა შრომის განთავისუფლების,

კონფერენციის პრეზიდიუმი.

—

მისალმება კომკავშირის ცეკას.

სალხინოს რაიონის მეოთხე ლეკალური კონფერენცია აღფრთოვანებით ესალმება კომკავშირის უმაღლეს ორგანოს საქართველოს ცეკას.

კონფერენციის წევრები კომუნისტურ ფიცს სდებენ, რომ ესენი არ აცდებიან მათი უმაღლეს ორგანოს კომკავშირის ცეკას ნაჩვენები გზას და იძლევიან ულუყარ გარანტიას უკანასკნელი სუნთქვის წუთამდე ჩვენი იდეალები'ათვის იბრძოლებენ.

გულითადი სალამით

კონფერენციის პრეზიდიუმი.

28 მაისი. დ. სალხინო.

—

ცაგერი.

(ლეჩხუმის მაზრა).

მოვისმინეთ რა საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის წარმომადგენილის ამხ. იობიძის მოხსენება საერთაშორისო და შინაური მდგომარეობის შესახებ,— ჩვენ ლეჩხუმის მაზრის მუშები და გლეხები სავსებით ვიწონებთ საბჭოთა დელეგაციის მუშაობას ენუის კონფერენციაზე, რომელიც იყო მიმართული მსოფლიო პროლეტარიატის ინტერესების დაცვისაკენ და გამოვსთქვამთ ჩვენს ღრმა აღფრთოვანებას რუსეთის ბუშათა და გლეხთა რევოლიუციის ჯალათების—ესერების დამცველების და კერძოდ მე 2 ინტერნაციონალის წინამძღოლის—მუშათა კლასის ინტერესების გამყიდველის ვანდერველდეს წინააღმდეგ.

ვუგზავნით ჩვენს წყეულა-კრულვას ამხ. ვოლოდარსკის და ურიცკის მკვლელებს. ძარს პროლეტარიატის ჯალათების დამცველები!

მტ ნგის თავმჯდომარე უ. გორგალიძე.

ეკონომიური ცხოვრება

ამიერკავკასიის სატრანსპორტო მომხმარებელი საზოგადოება

რკინის გზელთა პროფესიონალურ კავშირის გზის კომიტეტს ამიერკავკასიის სატრანსპორტო მომხმარებელმა საზოგადოებამ 4 და 5 ივნისს წარუდგინა ვრცელი საინფორმაციო ხასიათის მოხსენება თვისი მოკმედების შესახებ.

სავაჭრო-საფინანსო ნაწილი.

ამიერკავკასიის სატრანსპორტო მონხმარებელმა კომიტეტმა გასულ წელში დაიწყო მუშაობა თითქმის ცარიელ კასით და მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფოებრივ ორგანოებიდან არ იღებდა არავითარ რეალურ დახმარებას, მაინც გაბედულად აწარმოებდა სავაჭრო ოპერაციებს, როგორც რუსეთის ისე უცხოეთის ბაზარზე.

ამან მისცა საზოგადოებას საშუალება გაეიდიდებია ფულის ბრუნვის საშუალებანი და ფართოდ გაეშალა განყოფილებათა და აგენტების ბადე იმ პუნქტებში, რომელთაც შეეძლოთ მიეცათ სავაჭრო ოპერაციებისათვის საჭირო ფაბრიკატები და ნედლი მასალა. პარალელურად საზოგადოებას უხდებოდა მიემართა წმინდა ფინანსიურ ხასიათის ოპერაციებისათვის იმ ვალუტის შესაძენათ, რომელიც საჭირო იყო საზღვარგარეთიდან შემოტანილ პირველ მოთხოვნილებისა შესასყიდად.

დღეს ღარ არის საჭირო მუშაობისათვის ისეთი ფართო ხასიათის მიცემა. საზოგადოების წინაშე სდგას ამოცანა რკინის გზის მონხმარებელთა ფრიად სერიოზული აღრიცხვისა და მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების შესახებ.

რკინის გზის ტრანსპორტის ყოველ გვარი სამსახურით სარგებლობისათვის ანაზღაურების პრინციპის გარდუხვეველი გატარების შედეგად და მომხმარებლის გადახდის უნარის შესუსტების გამო, დიდძალი საქონელი ძევს უმოძრაოთ და ვერ პოულობს მყიდველს. ტვირთების სხვა და სხვა ადგილებში გადაზიდვის მოწესრიგება ძნელდება რკინის გზის ფრახტის სიძვირის გამო.

ამ ჟამად საზოგადოება სცდილობს დააწესოს პირველ მოთხოვნილების საგნების ნომენკლატურა, გააუმჯობესოს მათი ღირსება და დაიჭიროს საქონლის ბრუნვა.

ამიერკავკასიის რკინის გზის პროლეტარიატის აღნიშნული პროდუქტების წლიური მოთხოვნილება შეადგენს (30 ათას რკინის გზელზე და 70 ათას კაცზე და მათ ოჯახებზე):

პური	—	1.200000 ფ.
შაქარი	—	50.000 „
მარილი	—	25.000 „
ჩაი —	—	2 500 „
მწვანილი	—	400.000 „
ცხიმი	—	26 000 „
მანუფაქტურა		1.600.000 არშ.
ფეხსაცმელები		100.000 წყვილი.

ყველა ამ საგნების ღირებულება (ოსმ. ქალ. ლირებით) უდრის 3 525 ათას ლირას.

ამ რაოდენობის დაკმაყოფილების დროს მეჯამელთა ერთი ნაწილი დაკმაყოფილებული იქნება უბნის საზოგადოებათა ადგილობრივი ძალების საშუალებით, ნაწილი კი კოლექტიური მომარაგებით.

—

ფოთის ნავთსადგურში 6 ივნისს შემოვიდა გემი „ლეიზემერკსი“ შავი ქვის გასატანად, რომელიც წაიღებს 4,000 ტონნა გარეცხილ მადანს. ეს მესამე გემია ნავთსადგურში, რომელიც ეხლა იტვირთება შავი ქვით. ექსპორტიორების სიტყვით, წრეენდელს ზაფხულზე და შემოდგომაზე უნდა ველოდეთ მადანის დიდი რაოდენობით გაზიდვას. რკინის გზა ხელს უწყობს გაზიდვას და გვპირდება ყოველდღიური გაზიდვა აიყვანს 90 ვაგონამდე.

შავი ქვის ექსპორტი საგრძნობლად აღემატება შარშანდელს. 1921 წელში ჭიათურიდან გაზიდულია ერთ მილიონზე ნაკლები მაშინ, როცა მიმდინარე წლის 5 თვის განმავლობაში უკვე გაზიდულია 5 მილიონ ფუთამდე. ამ დროს განმავლობაში ფოთიდან თუ მივათვლით 3 გემს, რომელიც ეხლა იტვირთება, გასულა 20 გემი, რომელიც გაუზიდავთ 80,000 დან—400,000 ფუთამდე.

გაზიდვის ასეთი ზრდა იმის მაჩვენებელია, რომ საქართველოს მადანი იპყრობს არა მარტო ევროპის ბაზარს, არამედ ჩ. ამერიკასაც, რომელმაც უკვე გაზიდა 7,000 ტონნა. ამ დრომდე ჩრდილო ამერიკის მუდმივ მიმწოდებელი იყო ბრაზილია, რომელსაც ომის დაწყებიდან მიმდინარე წლამდე შეჭქონდა იქ მადანის საკმაო რაოდენობა.

უნდა ვალოდეთ, რომ შავი ქვის ექსპორტი ფოთიდან აიწევს წინანდელ რიოდენობამდე—50 და 70 მილიონ ფუთამდე, ქარხნების და საერთოდ წარმოების ნაკლები ტეხნიკური მოწყობილობით.

მუშათა ფრონტის

კრებები და მიტინგები

ყოფ. სეილანოვის ფაბრიკაში.

ყოფ. სეილანოვის ფაბრიკის შუშათა საერთო კრებაზე მოხსენების შესახებ: „გენუის კონფერენცია და ქართველი მენშევიკები“ მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლიუცია: საერთო კრებამ მოისმინა, რა მოხსენება —„გენუის კონფერენცია და ქართველი მენშევიკები“ სცნობს:

1) რომ, გენუის კონფერენციამ, სადაც წარმოდგენილი იყო დრო მოკმეული კაპიტალისტური და პროლეტარული რევოლიუციის ორი ქვეყანა და სადაც გაიმართა შეტაკება, კაპიტალისტებსა და შრომის დამცველთა შორის, დაგვანახა მთელ თავის მუშაობის მსვლელობაში: რომ ერთად ერთი ჭეშმარიტი დამცველი მუშათა ინტერესებისა არის კომუნისტური პარტია;

2) რომ მუშა-გლეხობის მოწინააღმდეგენი და სულთამხუთავები, რომელთა რიცხვს შავრაზმელ სამღვდელოების ორგანიზაციებთან ერთად ქართველი მენშევიკებიც ეკუთვნიან და ლოიდ ჯორჯს, მილიერანს, ბარტუს და სხვ. კუდში მისდევენ, რომ ეს პროლეტარიატის მტრები არ შეჩერდებიან არაფრის წინ, არ დაერიდებიან არავითარ საშუალებას, საბჭოთა ხელისუფლების დამხობის ან მის ავტორიტეტის დაცემის მიზნით, რაც აშკარათ დაგვანახა მათმა მოქმედებამ 26 მაისისათვის.

ჩვენ ღრმათა ვართ დარწმუნებული, რომ მთელი ქვეყნის კაპიტალისტები, ყველა ეგრედ წოდებული სოციალისტური პარტიები და კერძოთ ქართველი მენშევიკები ვერაფერს გახდებიან საბჭოთა ხელისუფლებასთან ბრძოლაში გარდა პარიტეტულ კომიტეტების დაარსებისა—მემარჯვენე ფეოდალისტებთან, თუ სამღვდელოებასთან, სტუდენტებთან, გიმნაზიელებთან და მოხელეებთან ერთად

მუშები დარწმუნებულნი არიან, რომ ეგრედ წოდებულ საქართველოს დამოუკიდებლობის, სწორეთ რომ ვსთქვათ ანტანტის ბურჟუაზიულ-კაპიტალისტურ წესწყობილებისაგან დამოკიდებულების და რევოლიუციონურ რუსეთიდან დამოუკიდებლობის დაბრუნება არასოდეს ღარ მოხდება, რადგან ამას არ დაუშვებს მუშის დაკოურებული მარჯვენა, რომელმაც მეხშევიკების ბატონობის ხანაში ნაწვავეთ გამოსცადა მათი ბატონობის სიძვიმე.

ყველა მენშევიკებს, მსოფლიო კაპიტალის აგენტებს და მათ მომხრე ეგრედ წოდებულ სოციალისტებს საქართველოს რუს მეცხოვრებთა კომიტეტით და დანარჩენ შავრაზმულ ორგანიზაციებით, მუშები საპარეცხვინოდ ბოძზედ აკრავენ და ხმა მაღლა განუცხადებენ მათ: შორს მუშა-გლეხობიდან თქვენი ბინძური ხელები!

ძირს პროვოკატორები!

გაუმარჯოს კომუნისტურ პარტიას და საბჭოთა ხელისუფლებას.

ანალოგიური რეზოლიუციები გამოტანილი იქნა შემდეგ წარმოებების მუშათა საერთო კრებებზე:

1. კავკასიის ცალკე არმიის საქარხნო-სარემონტო ქარხანაში.

2. თბილისის აღმასკომის სასანიტარო სააღმშენებლო განყოფილებაში.

3. ყუთების ფაბრიკა „ინტერნაციონალ“ ში.

4. მუშა-გლეხთა მილიციის მე-8, 9, 10 და 12 კომისარიატებში.

წერილები რედაქციის მიმართ

ამხ. რედაქტორო!

გთხოვთ ეს ჩემი განცხადება გამოაცხადოთ გაზეთში.

მე ვიკუთვნოდი ედეკების პარტიას, თანავუგრძნობდი მენშევიკურ შეხედულობებს, მაგრამ დღეიდან ჩემს თავს ვაცხადებ ზემოხსენებულ პარტიის გარეშე.

1) მე ხშირათ მიხდებოდა ჩემი ნაცნობ ანხანაგ მენშევიკებთან ბაასი დღევანდელ მდგომარეობაზე, მაგრამ, ჩემდა სამწუხაროთ, სულ ყველას ემჩნევა ნაციონალისტური მდრეკლება და სოციალიზმის უარყოფა.

2) გულგრილათ უყურეთან საკითხს პროლეტარიატის დიქტატურაზე, რისთვისაც აუარებელი სისხლი დაღვარა მუშათა კლასმა.

3) პატივსა ვცემ მუშათა და გლეხთა მთავრობას, რომლის წინამძღოლნი არიან მენშევიკები.

რათქმა უნდა, აზრთა ასეთი სხვადასხვაობის შემდეგ, ზედმეტათ მიმაჩნია მათ პარტიაში დარჩენა.

მე როგორც ინტერნაციონალისტი და სოციალისტი ვერ ვურიგდები იმ პარტიას, რომელიც პროლეტარიატის საკითხზე უფრო მეღლა ეროვნულს აყენებს

ვთხოვ ნუ მიმაჯვედურებენ ის ყოფილი ამხანაგები, რომლებიც ღალატობენ რწმენის თავისუფლებას.

რკინის გზის მთავარ სახელოსნოს

მუშა არსენ ხაფავა.

ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის საშუალებით გამოვაცხადო შემდეგი:

მე ძართალია ვარცხებოდი დღემდე მენშევიკურ პარტიის თანამგრძნობათ, მაგრამ დღიდან გადატრიალებისა და მენშევიკების გაქცევისა არა მწამს არაფერი მათი, როგორც მოღალატეების მუშათა კლასისა, შეღლის ჩამომგდებლების ერთა შორის და დამცველების ვაჭარ სპეკულიანტების ინტერესებისა ამიტომ სრცხვენლათ მიმაჩნია ვარცხებოდე იმათ რიგებში და დღიდან ვცხადებ ჩემთავს საბჭოთა ხელისუფლების მომხრეთ.

მთავარ სახელოსნოს მუშა **ზაქარია ალექსანდეს-ძე სიმნიშვილი.**

6 ივნისი ქ. თბილისი.

—

განმარტება

ვეფხის ტყაოსნის მოხსენების შესახებ.

თქვენი პატივცემული გაზეთის 127 №-ში მოთავსებულია რეცენზია ჩემი მოხსენების გამო ვეფხის-ტყაოსნის შესახებ.

მკითხველი საზოგადოების საყურადღებოთ, ვიდრე მოხსენება არ დაბეჭდილი, საჭიროა აღინიშნოს შემდეგი. რეცენზიტი ვერ გარკვეულა, რომ მთავარი ჩემს მოხსენებაში არის აგრუმენტაცია, და ის ახალი მეთოდოლოგიური მიდგომა საკითხისადმი, რომლითაც მე შევეცადე გამვრცვია მოჯადოებული წრე, რომელიც შეიქმნა ვეფხის ტყაოსნის საკითხის გარშემო. თორემ მასალები ვეფხის ტყაოსნის შესახებ დღემდისაც არსებობდა, და ეს არა გუშინდელი დღიდან, არამედ მთელი საუკუნეები.

რეცენზიტი ლაპარაკობს ორიგინალობაზე. რაც შეეხება ჩემი მოხსენების ორიგინალობას, ამას თითონ მკითხველი საზოგადოება განსჯის, როცა იგი დაიბეჭდება.

პავლე ინგოროყვა.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დეკრეტი № 8.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო.

მატყლის მონოპოლიის შესახებ.

სასოფლო მეურნეობის ისეთ მნიშვნელოვანი დარგის, როგორიც არის მეცხვარეობა, ხელის შეწყობისა და განვითარების მიზნით, აგრეთვე თვით მატყლის შინაგანი და გარეშე ვაჭრობის მოსაწესრიგებლათ, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე გამოცხადებულ იქნეს მონოპოლია მატყლის ყიდვა გაყიდვისა, საზღვარგარეთ გატანისა და მის რეალიზაციისათვის.

2. აღნიშნული მონოპოლიის განხორციელება მიენდოს სასურსათო სახალხო კომისარიატს, რომელსაც უფლება ეძლევა შეიმუშაოს და გამოსცეს საჭირო დადგენილებანი, გამარტებანი და ინსტრუქციები.

3. მწარმოებელნი მოვალენი არიან ჩაბარონ მატყლი სასურსათო სახალხო კომისარიატს იმ მტკიცე ფასებში, რომელსაც პერიოდიულათ დაუწესებს სასურსათო სახალხო კომისარიატი მატყლის მწარმოებლების წარმომადგენლებთან ერთად.

4. სასურსათო სახალხო კომისარიატს უფლება აქვს გადასცეს ამ მონოპოლიის სრული ან ნაწილობრივი განხორციელება კოოპერატივებს და სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს.

5. ამა დეკრეტის დამრღვევი მატყლი ჩამოერთმევათ კონფისკაციის წესით და ამის გარდა, მიცემულ იქნებიან სამართალში.

6. დეკრეტი ესე შედის ძალაში დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **ს. ქავთარაძე.**

სასურსათო სახალხო კომისარი **ა. ერქომაიშვილი.**

სახალხო კომისართა საბჭოს მდივანი **ალ. სალარიძე.**

1922 წ. ივნისის 7.

ტფილისი—სახალხ.

განკარგულება

ფინანსთა სახალხო კომისარის

თიონეთის მაზრისათვის საშემოსავლო გადასახადის 1921 საგადასახადო წლისათვის საგადასახადო ფურცლების დარიგების, გასაჩივრების და აღრიცხულ გადასახადის ხაზინაში შეტანის ვადების გადადების შესახებ.

თიონეთის მაზრისათვის გადაიდოს ვადები შემდეგ ნაირად:

1. საგადასახადო ფურცლები დაურიგდეს გადამხდელებს ამა წლის 15 ივნისამდე.

2. უფლება მიეცეს გადამხდელებს შეიტანონ გასაჩივრება რაიონის საგადასახადო საკრებულოში მათზე დადებული საშემოსავლო გადასახადების შესახებ, არა უგვიანეს მიმდინარე წლის 1-ლ ივლისამდე.

3. აღრიცხული გადასახადი შეტანილ იქნეს ხაზინაში საურავის დაურიცხვავთ არა უგვიანეს მიმდინარე წლის 15 ივლისისა.

ფინანსთა სახალხო კომისარის მოადგილე **ბ. ბიბინეიშვილი.**

პირდაპირ გად. განყ. გამგე **ბეზირგანიშვილი.**

8 ივნისი 1922 წ.

ქ. თბილისი.

პარტიული

ყველა რაიონულ კომიტეტებს და კომიტეტებს

საქართველოს კომპარტიის ტფილისის კომიტეტის სააგიტაციო საპროპაგანდო განყოფილება, სთხოვს ყველა პარტიულ ამხანაგებს, რომელნიც მუშაობენ რაიონულ კომიტეტებში და იჯიეკებში აცნობონ სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილებას, რა და რა წიგნები და ბროშიურები და საზოგადოდ—რა და რა საზოგადოებრივი—პოლიტიკური და ეკონომიური ხასიათის საკითხები აინტერესებს პარტიულ და უპარტიო მუშათა მასას. ეს ცნობები საჭიროა პარტიულ გამომცემლობისა და პროპაგანდისათვის სათანადო მიმართულების მისაცემად.

ტფილისის კომიტეტის სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილების

გამგე მ. ესხენი.

საგიდაქციო კოლეგია

საჯარო ვაჭრობა

ამიერ-კავკასიის ს. ს. რესპუბლიკების რკინის გზების სამმართველო ამით აცხადებს, რომ მოიჯარადრეების მიერ, სავაჭრო ფარდულების, ბუფეტების და სადალაქოების საიჯარო ფულის გადაუხდელობის გამო ქვემო ჩამოთვლილ სადგურებზე **1922 წლის 15 ივნისისათვის დღის 12 საათზე სამართველოს ბინაზე** დანიშნულია

კონკურენცია იჯარით გასაცემათ ბუფეტების

სადგურებში: თბილისში, ხაშურში, სამტრედიაში, ბათუმში, რიონში, ტყიბულში, ზესტაფონში, შორაპანში, მე-3 კლ. საჩხერეში, ავჭალაში, წნორის წყალი, ყარიაზში, ჭიათურაში, მოლითში, სანდარაში, ბახახტაში, ფოთში, ფოთის ნავთსადგურში, ძუინავში, მანასში, ინჩხში, ბერიკეიში და ვაჩნაძიანში.

სავაჭრო ფარდულების

სადგურ: ფოთში, შორაპანში, ხაშურში, წაღვერში. მოლითში, ბორჯომში, გორში, ავჭალაში, ქუთაისში, ჭიათურაში, მარელისში, დერბენტში, სურახანში, ეჩმიადძინში და მეორე სავაჭრო ფარდულების სადგ. კარაკლისში და ალექსანდროპოლში.

სადალაქოების

სადგ. ფოთში, გორში, ჭიათურაში, ლანჩხუთში და ხაჩმასში. განცხადებების შემოიტანა შეიძლება პირადად და ფოსტით. განცხადებებს თან ახლდეს უნდა ქვითარი (კვიტანცია) გირაოს შესახებ შემდეგი რაოდენობით: ცხელი საჭმელებით ბუფეტებისთვის 4.000,000 მან., ცივი საჭმელებით ბუფეტებისთვის 500,000 მან. სავაჭრო ფარდულებისთვის 200,000 მან. და სადალაქოებისთვის 100.000 მანეთის. დაწვრილებითი ცნობების მიღება მსურველებს კონკურენციის შესახებ შეუძლიათ ეკონომიურ სამსახურში, ყოველდღე 10-დან დღის 2 საათამდე გარდა უქმე და კვირა დღეებისა.

(3—2).

ბანკის გამგეობა

აცხადებს, რომ იგი ახლო მომავალში გამოსცემს თავის ფულის ვალდებულებებს

100.000,-500.000,-1 000.000, და 5.000.000

ღირებულებისას, რესპუბლიკის ფარგლებში

ფულის ტრანზიტის და თავის კლიენტებთან ანგარიშის გასწორების გასაადვილებლათ.

ბანკის ვალდებულებანი იქნებიან უზრუნველყოფილნი ქართულ ბონების თანაბარ თანხით განაღდებულნი

პირველ მოთხოვნილებისამებრ,

როგორც სახალხო ბანკში, ისე მის განყოფილებებში.

ბანკის ვალდებულებათა მიღება არ იქნება სავალდებულო ყველა მოქალაქესათვის, გამოცვლა კი მათი ქართულ ბონებზე და ბონებისა ვალდებულებებზე მოხდება ბანკის მიერ სრულიად დაუბრკოლებრივ, როგორც ბანკის კლიენტებისათვის, ისე ყველა პირთათვის, ვინც კი წარუდგენს ბანკს აღნიშნულ ვალდებულებას.

ბანკის გამგეობა.

4—1

ქ. ტფილისის მე-11 რაიონის სახალხო მოსამართლე

იწვევს მემკვიდრეებს გარდაცვალებულის ივანე პეტრეს ძე გოგილოვისა, რომელთაც ნება აქვთ განაცხადონ თავიანთი უფლება ორი თვის განმავლობაში დღიდან ამ განცხადებისა.

(1—1)

დაიკარგა

პარტიული მოწმობა № 51 | 42. ლადიკო გერასიმეს ძე მამალაძის სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად.

1—1

გაზარზე გავლენის მოსახდენად და მასიურათ მოთხოვნილების საგნების გაიაფების მიზნით

სახალხო სასურსათო კომისარიატი

ამ კვირის გოლოს. სასახლის ქუჩაზე ყირარდოვისეულ შენოგაში

ხსნის მაღაზიას

რომელსაც ექნება შემდეგი განყოფილებანი:

ფართლეულისა, ფეზსაცმელისა, საგალანტერიო საგნებისა, ჯურჯლეულისა და ფარფო მოთხოვნილების საგნებისა.

საქონელი გაიყიდება ყველაზე.

პროფკავშირთა წევრებს საქონელი ფასდაკლებით დაეთმობათ.

4—3

ტირაჟი 10,000.

საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის სტამბა, კრუზენშტეინის ქ. № 4.